

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма
«Іноземна мова. 5-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти

(**автори** *Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С.,
Унгурян І. К., Яковчук М. В.)*

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)

Пояснювальна записка

Модельна навчальна програма «Іноземна мова» (далі Програма) визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів 5-9 класів з мовно-літературної галузі (іншомовна освіта), пропонований зміст Програми та види навчальної діяльності учнів, спрямовані на реалізацію очікуваних результатів.

Програма відображає засадничі ідеї Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30. 09. 2020 р. № 898) та ідеї концепції «Нова українська школа» (2016 р.).

Пропонована Програма ґрунтується на принципах:

- комунікативної спрямованості освітнього процесу для реалізації цілей і завдань навчального предмету «Іноземна мова»;
- особистісної орієнтації на учня/ученицю;
- підтримки автономії учня/учениці;
- взаємопов'язаності (інтеграції) видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письма) в освітньому процесі.

Програму спрямовано на реалізацію мети базової середньої освіти, яка передбачає розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їхньої соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Метою мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта) є розвиток компетентних мовців, здатних спілкуватися іноземними мовами для духовного, культурного та національного самовираження та міжкультурного діалогу, для збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтацій і ставлень.

Оновлення змісту навчання іноземних мов, яке є наслідком реформ в освітній галузі, пов'язано з певними змінами в стратегічних напрямках розвитку вітчизняних закладів загальної середньої освіти, зокрема спрямуванням навчальної діяльності на вироблення в учнів життєвих компетентностей, які в майбутньому допомогли б їм адаптуватися до сучасного світового мультилінгвального і полікультурного простору. Це об'єктивно зумовлено низкою чинників, пріоритетним серед яких є тенденція до постійної глобалізації та інтенсифікації розвитку міжнародних контактів у різноманітних сферах життя, що стимулює переорієнтацію шкільної іншомовної освіти на компетентнісне спрямування навчального процесу, здатного забезпечити випускників правилами і законами життєдіяльності в змінному світовому середовищі.

Зміст навчання іноземних мов учнів детерміновано соціально-економічним рівнем розвитку держави та потребами щодо якості володіння її громадянами іноземною мовою. Основна стратегічна лінія у визначенні змісту полягає у чіткому окресленні цілей і завдань навчання, відповідно до яких здійснюється добір навчального контенту, визначаються методи, форми,

принципи і засоби оволодіння ним. Зміст навчання розроблено в контексті Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, які вказують, чого мають навчитися учні в процесі оволодіння мовою з метою її використання як засобу міжкультурної взаємодії.

Мета компетентісно орієнтованого навчання іншомовного спілкування учнів 5–9 класів полягає у спрямуванні навчального процесу на формування в учнів здатності цілісно поєднувати здобуті знання, сформовані уміння і навички, набутий навчальний досвід, світоглядні цінності, ставлення та переконання з активною творчою самостійною науково-дослідницькою діяльністю в межах окреслених навчальною програмою орієнтирів у процесі добору та використання мовного та інформаційного контенту для продукування усних і письмових текстів та для ідентифікації чужомовних висловлень у процесі їх сприймання (читання і слухання).

Методологічними засадами організації компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у 5–9 класах слугують Рекомендації Європейського Парламенту та Європейської Ради Європейської довідкової рамки ключових компетентностей для навчання упродовж життя, а також «Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання».

Навчальний процес побудовано на підґрунті комунікативного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та культурологічного підходів, які своєю сутністю зумовлюють дидактично і методично доцільне визначення цілей та змісту навчання іноземної мови як важливого засобу міжкультурного спілкування та порозуміння в сучасному глобалізованому, мультилінгвальному та полікультурному світовому соціумі.

Компетентісно орієнтоване навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти доцільно розглядати як здатність учнів відповідно до вікових особливостей і потенційних можливостей усвідомлено виконувати навчальні дії, що забезпечують опанування іншомовним спілкуванням в усній та письмовій формах у межах сфер, тем, ситуацій та з допомогою мовних засобів, окреслених чинною програмою. Виходячи з навчальної програми і чітко визначених результатів вивчення іноземної мови для кожного класу, передбачається, що компетентна особистість учня повинна продемонструвати уміння ефективно користуватися іншомовною інформацією, окресленою комунікативними потребами та презентованою соціальним оточенням, оцінювати подану інформацію і добирати потрібну для власної життєвої діяльності, впливати на неї, адаптуючи її кількісні та якісні характеристики до своїх іншомовних комунікативних намірів. У межах змісту навчальної програми учень повинен уміти засобами іноземної мови аргументовано висловлювати власні думки, ідентифікувати зміст прочитаних і почутих текстів, дотримуватися в різних соціальних середовищах адекватної комунікативної поведінки, прийнятої у країнах, мова яких вивчається, демонструвати своє ставлення до отриманої інформації з усних і письмових джерел.

Розвиток життєвих компетентностей у шкільній іншомовній освіті

У швидко змінному світі важливо розвивати в учнях досвід та уміння, що виходять далеко за межі виучуваного предмета, зокрема іноземної мови. Відтак зростає потреба у співпраці з представниками інших країн, креативному

мисленні та умінні вирішувати проблеми, критичніше аналізувати джерела інформації, ефективно комунікувати, а також зберігати позитивний світогляд в постійно змінюваному суспільстві.

«Навички 21 століття» (або життєві компетентності) необхідні для ефективно соціальної діяльності та втілення власного потенціалу в освіті, кар'єрі та житті загалом. Незважаючи на те, що життєві компетентності інтегровано в кожний предмет, у процесі навчання і викладання іноземних мов вони набувають особливого значення. Представлений у Програмі їхній опис дозволяє глибше зрозуміти структуру кожної компетентності, а згодом інтегрувати їх у систему навчального процесу. При цьому важливо усвідомлювати, яке саме уміння ми можемо розвивати під час того чи іншого виду діяльності і яких саме результатів ми очікуємо.

Зазначимо, що кожен компетентність розгалужено на відповідні ключові зони, які поєднують уміння, навички та дії. Ключові зони компетентності поділено на кілька компонентів (дескрипторів), розгляд яких пропонуємо далі.

1. Критичне мислення належить до діяльності, яка забезпечує здатність учнів логічно і послідовно мислити, міркувати про свої вчинки. Критичне мислення передбачає такі **ключові уміння**, як-от:

– **розуміння і аналіз зв'язків між ідеями та аргументами** – здатність учня ідентифікувати та аналізувати інформацію задля розпізнання моделей, взаємовідношень та взаємозв'язків. Вона допомагає учням глибше розуміти ідеї та аргументи, а також інтерпретувати і робити висновки щодо наданої йому інформації;

– **оцінка ідей, аргументів та варіантів** – здатність учнів визначати надійність наданих йому ідей та аргументів, оцінювати логічність ідей аргументів і наведених у них доказів;

– **вирішення проблем та прийняття рішень** – навички визначати і аналізувати проблеми, добирати відповідну інформацію, оцінювати запропоновані варіанти, приймати рішення щодо вибору і запровадження серед них найбільш ефективного і доцільного, оцінювати прийняте рішення та видозмінювати в подальшому в разі потреби.

Незалежно від віку учнів, в основі розвитку критичного мислення лежить їхня здатність ставити запитання. Тому досить важливим є постійне заохочення учнів перевіряти інформацію, яку вони отримують, і підсумки, які вони роблять (наприклад, ставленням під сумнів надану інформацію, поверненням через певний час до обговорюваної теми).

2. Креативність являє собою здатність швидко генерувати нові ідеї і можливості та відповідно їх опрацювати. Серед основних **ключових умінь** у межах компетентності «Креативність» постають такі, як:

– **участь у креативній діяльності** – здатність брати участь у різних видах діяльності, спрямованих на розвиток креативності, зокрема в ігровій діяльності, в обговоренні творів мистецтва, в гіпотетичних сценаріях, в мозковому штурмі тощо;

– **створення нового контенту на основі власних ідей та інших джерел** – здатність генерувати різноманітні ідеї, відчуваючи себе при цьому вільним і гнучким, розвивати і реалізовувати напрацьовані ідеї, бути оригінальним;

– **використання новоствореного контенту для вирішення проблем і прийняття рішень** – здатність перевіряти і уточнювати згенеровані ідеї, а також упевнено презентувати і пояснювати свою позицію іншим.

До наведених вище ключових умінь можемо додати також допитливість, когнітивну гнучкість, толерантність до неоднозначності та непередбачуваності, внутрішню мотивацію, задоволення від знайомства із досі невідомими речами. Тому для розвитку креативності учнів значну роль відіграє вміння вчителя залучати їх до різних видів комунікативної діяльності з елементами неочікуваності, спонтанності, надавати їм вибір у діяльностях, дозволяти їм використовувати уяву і нестандартне мислення.

3. Уміння вчитися передбачає здатність учнів опанувати знаннями, вміннями і навичками, необхідними в їхній особистій та професійній життєдіяльності. **Ключовими вміннями** для розвитку компетентності «Уміння вчитися» є такі:

– **розвиток навчальних умінь і стратегій навчання** – здатність конспектувати, запам'ятовувати, відновлювати й відтворювати з пам'яті інформацію;

– **контроль свого навчання** – стратегії саморегулювання, набуття автономності, збереження мотивації, розуміння своїх навчальних цілей, концентрації на завданні задля досягнення кращих результатів;

– **саморефлексія та самооцінка навчальних успіхів** – здатність учня рефлексувати над визначенням найкращої для нього індивідуальної освітньої траєкторії, найефективніших умінь і стратегій навчання, а також над подальшими діями в процесі навчання. Встановлено, що учні, які стежать за власним прогресом у навчанні, виявляють більшу схильність до стабільного розвитку, необхідного для досягнення їхньої навчальної мети.

Інструменти організації для розвитку означеної компетентності можуть бути реалізовані через мозкові штурми, занотовування під час прослуховування або читання певної інформації, обговорення проблем під час групової роботи.

4. Спілкування є життєвою компетентністю, що уможливлює обмін ідеями та інформацією, а також допомагає виражати почуття та емоції. Це – активний процес, на який впливає складність людської поведінки з її елементами невербальної комунікації, індивідуальними стилістичними особливостями інтерпретації та відносності значень певних понять та явищ. Досягнення ефективної комунікації являє собою значно ширше поняття, аніж засвоєння мовного інвентаря (граматики, словникового запасу, вимови тощо). Комунікація передбачає використання цього мовного інвентаря з метою реалізації бажаного прагматичного ефекту – переконання, вибачення, запровадження дружніх стосунків тощо. **Ключовими вміннями** в межах компетентності «Спілкування» постають такі, як:

– **використання відповідної мови та регістру для контексту** – здатність учнів розуміти формальні та неформальні ситуації, вміння варіювати мову і засоби вираження відповідно до стилю комунікації, усвідомлення різниці між стилями міжкультурного спілкування. Доцільне використання мовних одиниць і структур дозволить їм досягнути бажаного ефекту: переконати

співрозмовника, привернути й утримати його увагу, наголосити на важливій інформації;

– **ведення бесіди** – вміння ефективно і продуктивно спілкуватися, ініціювати, підтримати і завершити бесіду, передати співрозмовнику потрібну інформацію, використовуючи відповідні ключові комунікативні стратегії;

– **участь у розмові з доцільною впевненістю та ясністю** – здатність дотримуватися відповідних і доцільних тактик і стратегій міжособистісного спілкування, ураховуючи важливість використання невербальних засобів спілкування (тональність, структура висловлення, вираз обличчя, зоровий контакт), здатність продукувати зв'язне й логічне мовлення, відчуваючи при цьому себе впевнено.

5. Співпраця, поряд з умінням вирішувати проблеми, є також однією з ключових компетентностей 21-го століття, оскільки передбачає ефективний розподіл праці, використання інформації з різних джерел, урахування здобутків і досвіду інших. Наявність такої компетентності в учнів дозволить їм досягти набагато більше, ніж вони могли б зробити самотужки. **Ключовими уміннями компетентності «Співпраця»** є такі:

– **уміння брати відповідальність за свій внесок у групову роботу** – здатність брати активну участь у груповій діяльності, виконувати різні ролі, вільно обмінюватися ідеями з іншими, виявляти бажання обговорювати в групі свою діяльність;

– **уміння слухати з повагою і давати конструктивну відповідь на внесок інших у спільну роботу** – здатність уважно слухати інших і враховувати їхню точку зору, навіть якщо вона не збігається з власною, здатність висловлюватися по черзі, давати конструктивний зворотній зв'язок, допомагати членам групи і підтримувати їх, відстоювати власні рішення та ідеї задля спільного розвитку групи;

– **уміння працювати на результат** – здатність учнів забезпечувати умови для досягнення поставленою перед групою мети, що, в свою чергу, відображає уміння оцінювати всі можливості, варіанти і точки зору під час групової діяльності, визначати найоптимальніші рішення для розв'язання окреслених завдань, передбачати ризики, які можуть виникати на шляху до досягнення мети.

6. Соціальна відповідальність являє собою компетентність, яка розглядає шляхи розвитку уміння усвідомлювати свою належність до певної соціальної групи, свою роль у ній з глобальної точки зору, вносити позитивні зміни задля її розвитку та підтримувати її, а також уміння контактувати з представниками інших етнічних і культурних груп. У межах компетентності «Соціальна відповідальність» визначають такі **ключові уміння**, як-от:

– **розуміння своїх обов'язків у групі та суспільстві** – вміння визначати і усвідомлювати особисту і соціальну відповідальності на різних рівнях – від конкретного до загального;

– **вияв міжкультурної обізнаності** – здатність учня описувати і аналізувати особливості своєї та інших культур, позитивно й шанобливо порівнювати їх, співпрацювати з представниками інших етносів і культур;

– **розуміння загальнолюдських проблем** – здатність учня визначати, обговорювати, розуміти низку загальнолюдських проблем щодо здоров'я, прав людини, навколишнього середовища, а також усвідомлювати той вплив, які мають його вчинки в контексті окреслених питань.

7. Розвиток емоційного інтелекту є запорукою успішності учня будь-якого віку, а емоційні навички визначають як соціальну, так і когнітивну складову його розвитку. Емоційний інтелект впливає на навчання і здатність ефективно виконувати поставлені перед учнем завдання. Особливості його розвитку, оцінки і підтримки полягають у тому, що в цих процесах учитель не бере активної участі. Єдине, чим він може допомогти учневі, це – сформулювати завдання і підібрати такий навчальний матеріал, який би допоміг йому в розвитку цієї компетентності. Серед **ключових умінь** компетентності «Розвиток емоційного інтелекту» називають такі, як:

– **визначення і розуміння емоцій інших** – здатність учня помічати, усвідомлювати і виражати почуття в різних ситуаціях і контекстах, а також розуміти причину цих емоцій та їхній вплив на поведінку. Досягнення таких умінь можливе через рефлексію і самооцінку своїх сильних і слабких сторін, шляхом осмислення і озвучення емоцій, а також визначення і опису вірувань, цінностей і дій;

– **керування власними емоціями** – здатність відчувати емоції, момент їхнього виникнення, а також запускати механізм, який допоможе справитися з емоційною напругою задля мінімізації негативних емоцій та посилення позитивних;

– **емпатія та вміння будувати стосунки** – здатність не лише розуміти точку зору інших, а й відчувати й виявляти почуття емпатії, підтримувати інших.

Формування ключових компетентностей засобами іноземної мови є тривалим процесом, який не закінчується вивченням певної теми спілкування або завершенням навчання у закладі загальної середньої освіти. Він зумовлений тематикою, яка визначається навчальною програмою для кожного класу окремо. Більшість ключових компетентностей формуються і надалі, в різних обсягах і напрямках, упродовж усього процесу вивчення іноземної мови. Водночас деякі з них мають вибірковий характер і формуються лише в межах окремих тем спілкування. Поряд із цим, є компетентності, формування яких здійснюється інтегровано, тобто в межах кількох тем на різних етапах навчання.

При компетентнісно орієнтованому навчанні іноземних мов потрібно враховувати низку важливих чинників, детальний розгляд яких пропонуємо далі.

1. Цілі шкільної іншомовної освіти загалом і на певному етапі (класі) навчання зокрема. Основними ознаками цього аспекту постають особливості визначення мети, його спрямованість на практичне опанування іноземною мовою як засобом спілкування, а також на формування в учнів здатності реагувати на труднощі у навчанні з використанням критичної рефлексії, спрямованої на удосконалення іншомовних навичок і мовленнєвого досвіду протягом життя відповідно до власних комунікативних потреб.

Компетентнісний потенціал предмету «Іноземна мова» відповідає компетентнісному потенціалу, окресленому в Державному стандарті загальної середньої освіти мовно-літературної освітньої галузі (Додаток 1). Пропоновану авторами Програму спрямовано на реалізацію визначених у Державному стандарті вимог до обов'язкових результатів навчання учнів з мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта) (Додаток 5). Обов'язкові результати навчання та орієнтири для оцінювання іншомовної освіти (мовно-літературна галузь) Державного стандарту базової загальної середньої освіти зорієнтовано на Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти. Відповідно, встановлено рівень володіння іноземною мовою учнями : на кінець 6-го класу – рівень А2; на кінець 9-го класу – рівень В1.

Зміст Програми спрямовано на формування таких мовленнєвих функцій:

- описувати, розповідати, характеризувати;
- порівнювати;
- аргументувати свій вибір, власну точку зору;
- запитувати і надавати інформацію;
- розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації;
- просити про допомогу;
- пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію;
- висловлювати свої враження, почуття та емоції;
- давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям, фактам;
- обмінюватися думками.

Програма «Іноземна мова. 5-9 класи» логічно продовжує реалізацію завдань мовно-літературної освітньої галузі (частина «Іншомовна освіта»), зазначених у Державному стандарті початкової освіти, та враховує послідовність очікуваних результатів навчання за видами мовленнєвої діяльності, зазначених у Типовій освітній програмі для 1-2 класів НУШ (Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272) та Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р. Б. 3- 4 клас (Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273).

Програма складається з 5 частин, співвідносних з кількістю класів – з 5 по 9 клас. Пропонований зміст спрямовано на досягнення очікуваних результатів навчання, визначених для кожного класу, і розкриває лексико-граматичний (відповідно до мов) матеріал у межах конкретної тематики спілкування. Такий алгоритм представлення навчального контенту уможлиблює розвиток набутих у початковій школі знань, умінь та навичок та формування відповідних компетентностей у першому та другому циклах базової середньої освіти.

Перевага пропонованої Програми полягає в тому, що для досягнення очікуваних результатів навчання її розробниками визначено низку видів навчальної діяльності учнів, зорієнтованих на формування власне життєвих компетентностей, які є найважливішими при викладанні предмету «Іноземна мова». Для їх уточнення та конкретизації авторами визначено маркери для оцінювання та дескриптори, які є зовнішніми показниками навчального поступу учнів (Додатки 1-5).

2. Особливості добору та організації змісту навчання іноземної мови. Цей чинник визначено як цілями, так і тематикою навчання іншомовного

спілкування. Він враховує сучасні тенденції розвитку шкільної іншомовної освіти (компетентнісний, комунікативний, діяльнісний, особистісно орієнтований, культурологічний підходи), метапредметні категорії, пов'язані з організаційними, інформаційно-пізнавальними, комунікативними, емоційно-ціннісними видами навчальної діяльності, спрямованими на засвоєння мовних аспектів спілкування і механізмів іншомовної комунікації в усному і писемному мовленні, на оволодіння особливостями комунікативної поведінки, прийнятої у країнах виучуваної мови, на дотримання соціокультурних норм використання стратегій, відповідно до ситуацій спілкування, що забезпечують успішність комунікативної взаємодії.

3. Особливості добору та використання методів, форм, засобів навчання відповідно до його умов. Цей чинник зумовлено тенденціями розвитку сучасної шкільної іншомовної освіти, серед яких постають: а) комунікативне спрямування процесу навчання; б) діялісна технологія навчання; в) особистісно орієнтована парадигма процесу навчання, його відповідність віковим особливостям учнів початкової школи; г) культурологічне спрямування навчальної діяльності. Визначені освітні технології повинні сприяти успішному оволодінню учнями навчальними діями, зорієнтованими на отримання іншомовного досвіду спілкування в усній та письмовій формах, який неможливий без засвоєння мовних одиниць і механізмів оперування ними в практичній іншомовній діяльності. Відтак, методи, форми, види навчання та засоби його здійснення повинні оптимально забезпечувати ефективність способів представлення та активізації дібраних мовних і мовленнєвих одиниць і уможливлувати здійснення об'єктивного контролю/самоконтролю навчальних досягнень учнів.

4. Особливості організації навчального процесу. Передбачено, що навчання організовано за принципом паралельного і взаємопов'язаного оволодіння учнями видами мовленнєвої діяльності. При цьому завдяки засобам іноземної мови відбувається ознайомлення із соціокультурними, соціолінгвістичними, лінгвокраїнознавчими аспектами культури країни, мова якої вивчається. У зв'язку із цим увесь процес навчання набуває форми діалогу культур (чужомовної та рідної), який здійснюється засобами іноземної мови. Такий підхід забезпечено спеціальними видами і формами іншомовної навчальної діяльності, серед яких визначальне місце належить комунікативним завданням, зокрема інтерактивним технологіям і навчально-мовленнєвим ситуаціям, які в освітній діяльності учнів набувають пріоритетних засобів навчання.

Особливості об'єктів, форм і видів контролю освітніх досягнень учнів. Цей чинник передбачає використання нового підходу до оцінювання іншомовних навчальних досягнень учнів. Увагу сконцентровано загалом на результатах навчання, зокрема на рівні сформованості мовних навичок і мовленнєвих умінь, а також на якості набутого загальнонавчального досвіду. При цьому, пріоритетними постають види і форми контролю не стільки рівня сформованості мовних (фонетичних, лексичних, граматичних) навичок учнів (хоча саме вони є об'єктами перевірки), скільки якості іншомовних умінь у чотирьох видах мовленнєвої діяльності: говорінні, аудіюванні, читанні, письмі. Водночас варто зазначити, що не залишається поза увагою загальнонавчальний

досвід учнів, який дозволяє їм доцільно використовувати невербальні засоби спілкування, самостійно здійснювати діяльність для забезпечення власних потреб спілкування іноземною мовою в конкретних ситуаціях. Цей елемент набуває важливого значення в умовах компетентісно орієнтованого навчання, коли увага учня і вчителя повинна бути спрямованою на результати навчання як на об'єктивні показники дидактичної та методичної доцільності й ефективності моделювання освітнього процесу.

Основна частина

5 клас

Очікувані результати навчання (за видами мовленнєвої діяльності)	Пропонований зміст		Види навчальної діяльності ¹
	Лексичний інвентар	Граматичний інвентар	
<p>Сприймання усної інформації Визначає мовленнєву ситуацію та зміст короткої простої розмови, якщо мовлення дуже чітке й повільне. Визначає в загальних рисах дуже просту інформацію, яка пояснюється у передбачуваній ситуації, якщо мовлення дуже повільне й чітке з тривалими паузами час від часу. Розпізнає елементарні інструкції щодо часу, дат, номерів і таке інше, а також щодо виконання повсякденних завдань. Розпізнає важливі моменти розповіді й слідкує за сюжетом, якщо мовлення чітке й повільне.</p>	<p>Я та моя сім'я Особисті дані: ім'я, вік, країна проживання Родинні зв'язки, друзі, риси характеру Професії батьків</p> <p>Мій дім Кімнати, меблі, речі в кімнатах; домашні обов'язки</p> <p>Одяг, зовнішній вигляд Види одягу, аксесуарів, кольори, зовнішність</p> <p>Здоров'я Частини тіла, самопочуття, шкідливі та корисні звички Здорове харчування</p>	<p>Англійська мова Article: Articles <i>a / an</i> Noun: plurals, countable and uncountable nouns; <i>how much ...? / how many ...?</i> Adjective: comparatives of short and long adjectives Adverb: adverbs of frequency (<i>always, often, sometimes, never</i>) Conjunction: because, and, but, or Modality: can / can't Preposition: prepositions <i>with, for</i>; prepositions of place (<i>in, on, behind, under, inside, outside, above, below, near</i>); prepositions of time (<i>on, at, from, until</i>) Quantifiers <i>some, any, lots of, too</i> Pronouns and</p>	<p><i>Для розвитку комунікативних умінь</i> – Використання доцільних форм звернень, привітань та прощання; – Побудова усних повідомлень, використовуючи відповідну мову для демонстрації розуміння сказаного, прояву нерозуміння сказаного, прохання повторити сказане; – Використання доцільних стратегій для компенсації таких прогалин у мовленні: повідомлення про нерозуміння; використовують невербальні способи спілкування;</p>
<p>Сприймання письмового тексту Визначає основний зміст простих електронних повідомлень. Знаходить конкретну передбачувану інформацію у простому повсякденному матеріалі, викладеному у письмовій формі. Знаходить конкретну інформацію у списках та виокремлює необхідні деталі. Розпізнає повсякденні знаки, оголошення у громадських місцях.</p>			

¹ Види навчальної діяльності для 5 класу представлено у додатку 1 «Орієнтири для оцінювання. 5 клас» та описано через види мовленнєвої діяльності (сприймання усної інформації, сприймання письмового тексту, усна взаємодія та продукування, письмова/онлайн взаємодія та продукування), маркери та дескриптори для оцінювання.

<p>Розпізнає інформацію, подану в ілюстрованих брошурах і картах. Визначає етапи приготування страв за простими рецептами, особливо якщо вони проілюстровані малюнками/ фото.</p>			<p>послугується мімікою, жестами, зоровим контактом для підтримки вербального спілкування.</p>
<p>Використання ефективних стратегій сприймання усної інформації та письмового тексту Використовує значення відомих слів, щоб здогадатися про значення невідомих слів у коротких виразах, що вживаються у повсякденних контекстах. Використовує числа, дати, імена, власні іменники тощо, щоб визначити тему тексту.</p>	<p>Хобі/дозвілля Повсякденні дії Види позакласної діяльності та заняття у вільний час Види гаджетів та електронних пристроїв види фізичної активності</p> <p>Покупки Види покупок, назви національних валют та вартість товарів</p>	<p>determiners: demonstrative pronouns (<i>this, that, these, those</i>); possessive pronouns (<i>my, his, her, its, your, our, their</i>) Possessive 's Verb: there is / there are; have got (positive, negative, questions) need, want Present Simple Present Continuous Past Simple Questions</p>	<p><i>Для розвитку креативності</i> – Розігрування ролей в драматичних видах діяльності (розігруванні ситуацій, театралізованих постановках); – Участь у видах діяльності, що включають музичні елементи.</p>
<p>Усна взаємодія Реагує на звернене до нього /неї чітке й повільне мовлення у простих повсякденних ситуаціях, якщо співрозмовник докладає певних зусиль, щоб досягти розуміння. Використовує прості повсякденні ввічливі форми привітання і звертання. Пропонує, запрошує, просить вибачення. Розповідає про своє самопочуття, використовуючи прості мовні кліше. Демонструє те, що слідує за ходом думок, і визначає, що потрібно зробити, якщо співбесідник докладе певних зусиль, щоб досягти розуміння. Запитує просту інформацію щодо подорожі, користування громадським транспортом; запитує й пояснює, як пройти до певного місця; купує квитки.</p>	<p>Навколишнє середовище, погода Географічні об'єкти, назви тварин, природні явища та погодні умови</p> <p>Україна та країна, мова якої вивчається Географічне положення Державні свята Відомі місця та пам'ятки Місця і</p>	<p>Німецька мова Adverb Steigerungsstufen Präposition Präposition mit Akkusativ: durch, für, ohne, gegen, um. Satz Kausalsätze (da, weil) Nebensätze mit dass Substantiv Verb Perfekt Reflexive Verben</p> <p>Французька мова Adjectif. Les adjectifs démonstratifs. Les comparatifs de l'adjectif .</p>	<p><i>Для розвитку навичок співпраці</i> – Перепитування та прохання до співрозмовника повторити. повідомлення/частину повідомлення; – Участь у роботі групи, виконуючи різні ролі.</p> <p><i>Для розвитку умінь навчатися впродовж життя</i> – Участь у різних видах навчальних активностей</p>

<p>Повідомляє, яку покупку хоче зробити і в якій кількості, запитує про ціну, замовляє їжу. Запитує та розповідає на базовому рівні про подію.</p>	<p>будівлі у місті Види транспорту, їх переваги та недоліки</p>	<p>Adverbe. Les adverbos de temps (<i>desde, durante, hasta</i>). Les adverbos de manera</p>	<p>під час роботи у класі, використовувати відповідну лексику іноземною мовою;</p>
<p>Письмова взаємодія Повідомляє особисту стандартну інформацію, представляючи себе. Пише короткі, прості листи-подяки та листи-вибачення. Пише короткі вітальні листівки. Пише короткі, прості записки та повідомлення, що стосуються кола нагальних потреб.</p>	<p>Школа Класна кімната, класні меблі, шкільне приладдя, шкільні предмети</p>	<p>Article. Les articles indefinidos, definidos, partitivos et l'article zero. Nom. L'accord: le masculin et le féminin, le singulier et le pluriel. Pronom. Le pronom indefini <i>on</i>. Preposition. Les preposiciones de lugar Verbe. Le present de l'indicatif. Le futur proche. Le passe compose</p>	<p>– Використання навчальних словників (для перекладу), а також інших додаткових ресурсів для збагачення словникового запасу; – Створення навчальних проєктів, використовуючи доступні ресурси (допомогу вчителя, бібліотеку, інтернет тощо).</p>
<p>Онлайн взаємодія Бере участь в онлайн спілкуванні на базовому рівні, використовуючи шаблонні вирази; відповідає на коментарі; простими мовними засобами висловлює вдячність або просить вибачення. Робить короткі онлайн коментарі, використовуючи елементарні мовні засоби, хоча зазвичай звертається до онлайн словників.</p>		<p>Испанська мова Adjetivo Numero y genero Adverbio También, tampoco, muy, mucho Artículo Determinado e indeterminado Perífrasis verbales Empezar a+inf, terminar de+inf, ir a +inf</p>	<p>Для емоційного розвитку – Сприймання та реагування на похвалу і критику; – Обговорення власних емоцій (переважно з друзями) та вибір ефективних стратегій управління емоціями;</p>
<p>Використання ефективних стратегій здійснення взаємодії (усної, письмової та онлайн) Використовує прості техніки/ прийоми, щоб почати, підтримати та закінчити розмову. Привертає до себе увагу вербальними та невербальними засобами, ініціюючи розмову. Сигналізує про те, що він/ вона не розуміє</p>		<p>Preposición De tiempo, lugar (por, para) Las</p>	<p>– Розуміння емоцій та почуттів інших людей та відповідне реагування на них.</p>

<p>отриманої інформації, і просить вимовити слово по буквах.</p>		<p>formas contractas “al”, “del”</p>	<p><i>Для розвитку соціальної відповідальності</i></p>
<p>Усне висловлювання власних думок, почуттів, ставлення та позиції Описує простими мовними засобами свою родину, житлові умови, освіту; людей, місця та особисті речі. Розповідає про те, що вміє робити добре й не дуже добре. Стисло описує свої плани на вихідні або на канікули. Відповідає на прості уточнювальні запитання, за потреби може попросити повторити запитання й отримати допомогу у формулюванні відповідей.</p>		<p>Pronombres Negativos (nada, nadie); pronombres posesivos y su uso Sustantivo Número y género Verbo Los verbos regulares e irregulares en Presente de Indicativo El uso de los verbos ser y estar Los verbos regulares e irregulares en Pretérito Perfecto Compuesto, Pretérito Perfecto Simple, Pretérito Imperfecto, Imperativo Afirmativo (los verbos regulares) Verbos con alternancia vocálica en Presente de Indicativo (empezar, comenzar, pensar, querer, mentir, preferir)</p>	<p>– Відтворення та дотримання правил поведінки у різних соціальних групах (у класі, вдома, з друзями). – Демонстрація поваги до культурного розмаїття, без упереджень чи дискримінаційних поглядів. – Обговорення того, як особисті звички та поведінка мають вплив на інших та на навколишнє середовище.</p>
<p>Висловлювання своїх думок, почуттів, ставлення та позиції письмово Пише низку простих фраз та речень про себе, свою родину, житлові умови, освіту; про людей і місця, використовуючи прості, конкретні слова, фрази і речення з простими словами-зв'язками; короткі, прості уявні біографії.</p>			
<p>Використання ефективних стратегій побудови усного та письмового висловлювань Використовує невербальні засоби (жест), щоб уточнити, що він/ вона хоче сказати. Визначає, що він/ вона має на увазі, вказуючи на це у висловлюванні.</p>			

Орієнтири для оцінювання

5 клас

Види мовленнєвої діяльності	Маркери для оцінювання	Дескриптори
Сприймання усної інформації	Типові тексти	Слова, фрази і речення, короткі повідомлення, інструкції, питання-відповіді.
	Типовий зміст	Знайомі учням теми, пов'язані з описом класної кімнати, подіями та предметами щоденного вжитку, учнівськими потребами та інтересами.
	Параметри мовлення	Чітке і повільне мовлення зі знайомим акцентом з повторами, візуальною підтримкою (картинки, малюнки) чи супровідними жестами.
	Рівень мови	Граматичні структури та лексика визначені Програмою на рівні А1+.
	Кількісні показники	30-50 слів за 1 хвилину
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Прослуховування розповідей про канікули Прослуховування оголошень, інтерв'ю та розповідей на теми, що вивчаються
Сприймання письмового тексту	Типові тексти	Слова, фрази, речення і короткі друковані чи електронні тексти коротких історій, пісень, базових комп'ютерних інструкцій відповідною виучуваною мовою
	Типовий зміст	Знайомі учням теми, пов'язані з описом класної кімнати, подіями та предметами щоденного вжитку, учнівськими потребами та інтересами.
	Рівень мови	Граматичні структури та лексика визначені Програмою на рівні А1+.
	Кількісні показники	100-120 слів
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Читання текстів коротких історій, пісень, базових комп'ютерних інструкцій Читання розповідей або інтерв'ю на теми, що вивчаються
Усна взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Базова комунікація на звичні та знайомі теми
	Взаємодія та контекст	Учні 5 класів можуть говорити і взаємодіяти на базовому рівні, оперуючи кількома звичними та знайомими темами, якщо вчитель чи співрозмовник говорить повільно і готовий допомогти
	Параметри мовлення	Учні 5 класу розкривають зміст щодо звичної та знайомої тематики про

		повсякденне життя, послуговуючись базовою лексикою, фразами на рівні простих речень. Вони можуть ініціювати базовий обмін інформацією. Учні потребують постійної підтримки, якщо взаємодія виходить за рамки найпростішої короткої комунікації, часто роблять паузи, підбираючи відповідну мову.
	Лексика і граматики	Учні 5 класу використовують лексику і граматику в рамках визначених Програмою, в основному на рівні A1+, однак можуть спостерігатись неточності .
	Вимова	Учні 5 класу вимовляють звуки та виявляють риси зв'язного мовлення на рівні слів, фраз, простих речень аби зрозуміло донести зміст висловлювання до співрозмовника.
	Стратегії взаємодії	Учні 5 класу здатні утримувати спілкування, використовуючи слова, вербальний і\або невербальний зворотній зв'язок для вираження розуміння чи прохання про роз'яснення.
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Питання і відповіді щодо персональної інформації Розповідь про себе Бесіда про кімнати в будинку чи квартирі. Розповідь про свої здібності та вміння Бесіда про святкування Розповідь про свій режим дня Розмова про школу та шкільне життя Розмова про спорт та фізичну активність Обговорення видів діяльності, які учні здійснюють на вихідних Розповідь про друга Розмова про різні місця проживання, питання і відповіді про місце проживання Розмова про зустріч з друзями на вихідних Бесіда про одяг, опис свого святкового костюму Складання діалогу на тему покупок Бесіда про місця, які хочеться відвідати
Письмова/Онлайн	Загальна характеристика	Використовують прості слова, фрази, речення, а також можуть продукувати

взаємодія та продукування		прості короткі тексти.
	Лексика, граматики	Учні 5 класу використовують лексику, граматику визначені Програмою на рівні А1+, щоб написати повідомлення на знайому та близьку їм тему; Використовують слова, фрази і речення, послуговуючись власним набутиим запасом лексики і прикладами, наданими вчителем чи інструкцією до завдання; Здатні контролювати граматичну, лексичну і функціональну точність висловлювання відповідно до вимог завдання, однак можуть спостерігатися певні неточності.
	Кількісні показники	6-8 простих речень (80-90 слів) в зв'язному тексті (повідомленні, електронному листі та ін.)
	Типові тексти	Учні можуть продукувати у письмовій формі такі тексти як: постери, листівки, короткі записки чи повідомлення, електронні повідомлення, міні-діалоги, списки, плани чи щоденникові записи.
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Написання та розміщення на сторінці електронного ресурсу або соціальної мережі письмового повідомлення на задану тематику Складання списку того, що є в кімнаті Написання запрошення на святкування Написання блогу про себе, позакласні заняття та клуби Написання електронного листа другу з ідеями щодо занять у вільний час Написання листівки про проведені вихідні дні Написання історії про проведення часу з друзями Написання огляду року, проведеного в школі

Очікувані результати навчання (за видами мовленнєвої діяльності)	Пропонований зміст		Види навчальної діяльності ²
	Лексичний інвентар	Граматичний інвентар	
<p>Сприймання усної інформації Співвідносить інформацію, сприйняту на слух, яка підкріплена засобами візуальної наочності, якщо мовлення чітке й повільне, з повторами, а тема знайома. Виокремлює основний зміст коротких, чітких, простих повідомлень та оголошень, інструкцій. Виокремлює основну інформацію щодо повсякденних передбачуваних питань, представлену у вигляді коротких аудіозаписів, якщо мовлення чітке й повільне. Виокремлює важливу інформацію з програм, якщо мовлення чітке й повільне. Визначає теми у переглянутих відеозаписах, складає враження про їх основний зміст.</p>	<p>Сім'я Члени сім'ї, близькі та далекі родичі, риси характеру</p> <p>Мій Дім Опис будинку/квартири</p> <p>Покупки Види страв та напоїв Покупки (в магазинах та онлайн); вартість товарів</p> <p>Відпочинок та дозвілля Розпорядок дня у шкільний та вільний час Види міського та міжміського транспорту Види відпочинку Переваги та недоліки цифрових пристроїв</p> <p>Можливості інтернету Телебачення, типи телепередач</p> <p>Здоров'я і спорт</p>	<p>Англійська мова Adjective: comparative and superlative forms of regular and irregular adjectives; as ... as Order of Adjectives Adverb: adverbs of frequency (<i>always, usually, often, sometimes, never</i>); adverbs of manner Conjunction: <i>as, because, so, when</i> Modality: <i>can, should, have to, don't have to</i> Preposition: dates with <i>in</i> and <i>on</i>; prepositions of place (<i>across, beside / next to, in front of, near, opposite, outside, through</i>) Pronoun and determiner: <i>someone, anyone, etc</i>; possessive pronouns (<i>my, our, etc.</i>); independent possessive pronouns (<i>mine, ours,</i></p>	<p>Для розвитку комунікативних умінь – Використання мови для вираження певного ефекту (перебільшення, складені речення). – Ініціювання та підтримка бесіди, використовуючи відповідну мову для: демонстрації розуміння сказаного, прояву нерозуміння сказаного, прохання повторити сказане, прохання про уточнення. – Складання діалогів, використовуючи прості техніки для початку, ведення і завершення розмови різної тривалості. – Виконання завдань комунікативної спрямованості, використовуючи доцільні стратегії для компенсації</p>

² Види навчальної діяльності для 6 класу представлено у додатку 2 «Орієнтири для оцінювання. 6 клас» та описано через види мовленнєвої діяльності (сприймання усної інформації, сприймання письмового тексту, усна взаємодія та продукування, письмова/онлайн взаємодія та продукування), маркери та дескриптори для оцінювання.

<p>повсякденне життя, культуру і т. ін., якщо в них використано простий мовний інвентар.</p> <p>Визначає факти у короткому фактологічному описі чи розповіді на теми, що стосуються повсякденної діяльності, якщо в них використано простий мовний інвентар і відсутні непередбачувані деталі.</p> <p>Виокремлює інформацію, яка відноситься до особистої, розміщеної у мережі Інтернет.</p> <p>Встановлює послідовність виконання простих інструкцій до побутових пристроїв, продуктів харчування, якщо вони ілюстровані і викладені не у вигляді суцільного тексту.</p> <p>Визначає, про що йдеться у коротких розповідях, коміксах, описах життя людей, фото-історіях, та складає уявлення про героїв.</p> <p>Знаходить важливу інформацію, яка подається в короткому описі особи.</p>	<p>Поради щодо здорового способу життя</p> <p>Види спортивних ігор, спортивні знаряддя</p> <p>Мистецтво</p> <p>Книги, журнали</p> <p>Музичні напрямки та жанри, музичні інструменти</p> <p>Навколишнє середовище, погода</p> <p>Зміна клімату, екстремальні погодні умови</p> <p>Тваринний світ</p> <p>Дикі та свійські тварини</p> <p>Україна та країна, мова якої вивчається</p> <p>Природні туристичні об'єкти</p>	<p>etc.); quantifiers (<i>some, any, a lot of, a bit of</i>)</p> <p>Verb: verb <i>be</i></p> <p><i>there is / there are</i></p> <p><i>have got</i></p> <p>Present Continuous</p> <p>Present Simple</p> <p><i>like, don't like, hate, love</i></p> <p>+ <i>-ing</i></p> <p>Past Simple</p> <p>Past Continuous</p> <p>Future Simple</p> <p>Німецька мова</p> <p>Adjektiv Deklination der Adjektive</p> <p>Präposition Präpositionen mit Dativ: <i>aus, bei, nach, von, mit, zu.</i></p> <p>Pronomen</p> <p>Relativpronomen, Finalsatz (<i>damit</i>)</p> <p>Substantiv Starke und weibliche Deklinationen der Substantive</p> <p>Verb Präteritum</p> <p>Infinitivkonstruktion <i>um ... zu</i></p>	<p>таких прогалин у мовленні: повідомлення про нерозуміння, звернення до співрозмовника з проханням допомоги у веденні бесіди, використовують невербальні способи спілкування, використовують доцільні синоніми, вгадують чи визначають нові смисли, спираючись на засвоєні знання.</p> <p><i>Для розвитку критичного мислення</i></p> <p>– Аналіз усних/письмових повідомлень та виявлення проблемних моментів у плануванні (наприклад, шкільної поїздки).</p>
<p>Використання ефективних стратегій сприймання усної інформації та письмового тексту</p> <p>Використовує розуміння загального змісту коротких текстів і конкретних висловлювань на повсякденні теми для виявлення ймовірного значення невідомих слів із контексту.</p>	<p>Школа</p> <p>Шкільні подорожі, позакласні заняття</p>		<p><i>Для розвитку креативності</i></p> <p>– Розігрування ролей у драматичних видах діяльності (розігруванні ситуацій, театралізованих постановках);</p> <p>– Участь у видах діяльності, що включають музичні елементи.</p>

<p>Визначає значення та функцію невідомих виразів з їх розміщення у письмовому тексті (наприклад, на початку чи в кінці листа).</p>		<p>Французька мова Adjectif. Les adjectifs possessifs. Adverbe. Les adverbos marquant la durée (<i>pendant, en, depuis</i>) Nom. Pronom. Les pronoms démonstratifs. Les pronoms possessifs. Verbe. Le présent de l'indicatif (marquant l'état, la description). Le présent de l'indicatif (marquant la progression (<i>être en train de</i>). Le futur proche. Le futur simple. L'imparfait. Le passé composé.</p>	<p>– Продукування усних/письмових повідомлення на основі власних оригінальних ідей.</p>
<p>Усна взаємодія Спілкується з однолітками, ставить запитання та розуміє відповіді, якщо вони здебільшого стосуються повсякденного життя. Розповідає про свої уподобання та плани, в обмежений спосіб висловлює власну думку та аргументує її. Веде розмову щодо простих повсякденних завдань, використовуючи прості фрази, коли треба щось попросити чи дати, отримати просту інформацію та обговорити, що робити далі. Повідомляє, яку покупку хоче зробити і в якій кількості, запитує про ціну, замовляє їжу. Спілкується під час виконання простих повсякденних завдань, які вимагають простого і прямого обміну інформацією. Розпитує та розповідає про навчання та дозвілля. Розпитує та пояснює, як дістатися певного місця з допомогою карти чи плану. Запитує та розповідає на простому рівні про подію.</p>		<p>Іспанська мова Adjetivo Grados de comparación de los adjetivos (más ... que, menos...que, tan...como, -ísimo, -ísima) Adverbio De lugar (aquí, ahí, allí) Perífrasis verbales Estar+Participio Pasado, estar+gerundio</p>	<p><i>Для розвитку навичок співпраці</i> – Ініціювання та підтримка бесіди, використовуючи вербальні способи вираження активного слухання співрозмовника (вигуки); – Моделювання етапів виконання завдання; – Визначення необхідних для виконання завдання ролей учасників; – Створення переліку ідей, що допоможуть дійти згоди в групі та завершити завдання;</p> <p><i>Для розвитку умінь навчитися впродовж життя</i> – Розпізнавання та використання ключових граматичних понять і концепцій. – Розпізнавання та використання ключових фонологічних термінів та</p>

<p>Письмова взаємодія Пише короткі, прості записки, електронні та текстові повідомлення (SMS). Занотовує події, відповідні дати та час, які необхідно запам'ятати. Вносить особисту та іншу інформацію у типові бланки</p>		<p>Preposición De lugar Pronombre para+pronombre personal Sustantivo</p>	<p>концепцій (довжину голосних, наголос). – Розпізнавання та використання фонематичних символів (транскрипцію). – Ідентифікування та використання корисних ресурсів для навчання (онлайн і в бібліотеці).</p>
<p>Онлайн взаємодія Робить короткі онлайн коментарі, використовуючи елементарні мовні засоби, хоча зазвичай звертається до онлайн словників. Заповнює онлайн анкету, повідомляючи особисті дані та підтверджуючи запропоновані умови. Виконує прості інструкції і ставить прості запитання під час виконання спільного завдання онлайн, якщо партнер готовий допомогти</p>		<p>Los sufijos diminutivos (-ito, -ita) Verbo Futuro Simple (los verbos regulares, irregulares y reflexivos) Imperativo Afirmativo (los verbos regulares e irregulares, nivel léxico) Las formas impersonales del verbo.</p>	<p>– Використання навчальних словників (для перекладу), а також інших додаткових ресурсів для збагачення словникового запасу. – Визначення власних сильних та слабких сторін у навчанні (читання, письмо, слухання, та ін.). – Використання графічних організаторів у ході виконання завдань.</p>
<p>Використання ефективних стратегій здійснення взаємодії (усної, письмової та онлайн) Демонструє те, що він/ вона слідує за ходом короткої простої розмови. Просить співрозмовника повторити, якщо він/ вона не розуміє отриманої інформації. Просить уточнити ключові слова чи фрази /вирази, використовуючи шаблонні фрази.</p>			<p>– Створення нотаток/записів у ході прослухування/читання текстів. – Створення навчальних проєктів, використовуючи доступних ресурсів (допомогу вчителя, бібліотеку, інтернет тощо).</p>

<p>Усне висловлювання власних думок, почуттів, ставлення та позиції Дає прості пояснення щодо повсякденної діяльності, використовуючи елементарні мовні засоби. Висловлює, можливо повільно, власну аргументовану думку. Робить коротку, підготовлену просту презентацію на знайому тему.</p>			<p><i>Для емоційного розвитку</i> – Обговорення власних емоцій та вибір найкращих стратегій управління емоціями.</p> <p><i>Для розвитку соціальної відповідальності</i> – Участь/створення навчальних проєктів соціального спрямування (наприклад, волонтерська діяльність). – Участь у роботі з групи, приймаючи інших та демонструючи повагу до культурного розмаїття, без упереджень чи дискримінаційних поглядів. – Обговорення того, як особисті звички та поведінка мають вплив на інших та на навколишнє середовище. – Пояснення базових фінансових процесів та пов'язану з цим відповідальність.</p>
<p>Висловлювання своїх думок, почуттів, ставлення та позиції письмово Пише вступ до тексту або його продовження, якщо може користуватися словником і довідковими матеріалами</p>			
<p>Використання ефективних стратегій побудови усного та письмового висловлювань Пригадує необхідний набір фраз зі свого мовного і мовленнєвого досвіду. За потреби просить підтвердити, що мовна форма є коректною.</p>			

Орієнтири для оцінювання

6 клас

Види мовленнєвої діяльності	Маркери для оцінювання	Дескриптори
Сприймання усної інформації	Типові тексти	Інформативні тексти, оголошення, інструкції, повідомлення чи історії.
	Типовий зміст	Знайома тематика пов'язана з описом повсякденних предметів, подій та учнівськими інтересами і потребами.
	Параметри мовлення	Чітке і повільне мовлення зі знайомим акцентом (стандартний місцевий варіант вимови) з повторами для довших текстів та підтримкою візуальними матеріалами чи контекстом.
	Рівень мови	Словниковий запас визначений Програмою на рівні A2.
	Кількісні показники	50-80 слів за 2 хвилини
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Бесіда про спорт розмова про музику в школі Бесіда про відпочинок Бесіда про новий комп'ютер Розмова про сучасні технології Надання порад щодо здоров'я Прослуховування інтерв'ю про історичну подію Прослуховування історій про тварин Прослуховування інтерв'ю про догляд за домашніми улюбленцями
Сприймання письмового тексту	Типові тексти	Короткі прості друковані та електронні тексти інформативного чи розповідного характеру - статті, інструкції, підписи, списки, меню, повідомлення, записки, знаки чи вивіски, меню на смартфонах чи комп'ютері, тексти пісень, історії, веб-сторінки.
	Типовий зміст	Знайома тематика, пов'язана з предметами повсякденного вжитку, потребами та інтересами учнів.
	Рівень мови	Граматичні структури і лексика визначені Програмою на рівні A2+
	Кількісні показники	Від 150 до 200 слів
	Орієнтовні зразки	Опис подорожі, розповідь про подорож

	типових завдань для контролю та оцінювання	<p>Опис улюблених місць</p> <p>Опис вбрання людини</p> <p>Короткі діалоги знайомої тематики</p> <p>Описи різних сімей</p> <p>Опис власної родини</p>
Усна взаємодія та продукування	Загальна характеристика	<p>Базова комунікація в межах знайомої тематики.</p> <p>Використовують обмежений запас слів, фраз, речень для коротких обмінів інформацією, потребують допомоги для підтримання бесіди на рівні логічного викладу.</p>
	Взаємодія та контекст	<p>Учні 6 класу можуть говорити та взаємодіяти в межах знайомої тематики, якщо вчитель чи співрозмовник готовий допомогти і спілкується чітко та повільно.</p>
	Параметри мовлення	<p>Учні 6 класу спілкуються у межах відомої їм тематики, послуговуючись обмеженим лексичним запасом, фразами а також на рівні простих речень. Вони можуть ініціювати елементарний обмін інформацією. Учням часто потрібна допомога для підтримання бесіди, якщо взаємодія виходить за рамки короткої комунікації, часто роблять паузи, підбираючи відповідну мову чи подекуди виправляючи власні помилки.</p>
	Лексика і граматики	<p>Учні 6 класу вимовляють звуки зрозуміло та виявляють риси зв'язного мовлення на рівні змісту в межах знайомих слів і фраз досить добре, аби зрозуміло та донести зміст висловлювання до співрозмовника.</p>
	Вимова	<p>Учні 6 класу використовують лексику і граматику в рамках знайомої тематики рівня А2, однак деякі неточності можуть викривляти зміст висловлювання.</p>
	Стратегії взаємодії	<p>Учні 6 класу здатні підтримувати нетривалу бесіду, ставлять запитання, перевіряючи розуміння того, що говорить співрозмовник, а також виявляють активне сприймання на слух, невербальний зворотній зв'язок.</p>
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	<p>Бесіда про погоду</p> <p>Бесіда про перегляд спортивних ігор або змагань</p> <p>Розмови про телешоу</p> <p>Розмова про шкільний журнал чи газету</p>

		<p>Розмова про шкільну подорож</p> <p>Розмова про родинне дерево</p> <p>Бесіди про музику і музичні інструменти</p>
Письмова/Онлайн взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Використовують обмежений ряд слів, фраз, простих речень для продукування простих коротких текстів.
	Лексика, граматики	Учні 6 класу пишуть короткі фактичні чи вигадані тексти на знайому тематику, використовуючи мову на рівні речень, та додаючи максимально відповідні слова та фрази.
	Кількісні показники	Учні використовують лексику, граматику рівня А2
	Типові тексти	Короткі прості друковані та електронні тексти інформативного чи розповідного характеру - статті, інструкції, підписи, списки, меню, повідомлення, записки, знаки чи вивіски, меню на смартфонах чи комп'ютері, тексти пісень, історії, веб-сторінки.
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	<p>Письмова розповідь про ранкові заняття</p> <p>Письмова розповідь про роботу</p> <p>Електронний лист другу</p> <p>Написання статті про місто</p> <p>Написання історії про домашніх улюбленців</p> <p>Складання та презентація ідеальної школи</p>

Очікувані результати навчання (за видами мовленнєвої діяльності)	Пропонований зміст		Види навчальної діяльності ³
	Лексичний інвентар	Граматичний інвентар	
<p>Сприймання усної інформації Стежить за основним змістом розгорнутої дискусії, якщо мовлення чітке й нормативне. Визначає основний зміст простих коротких висловлень на знайомі теми, зокрема простого висловлення однієї людини, якщо мовлення чітке й нормативне. Виконує детальні інструкції. Розпізнає оголошення в аеропортах, на вокзалах, у літаках, автобусах і потягах, якщо мовлення чітке й нормативне, а сторонній шум мінімальний. Розпізнає основний зміст і окремі деталі оповідань або розповідей (напр., розповідь про канікули), якщо мовлення чітке й відносно повільне.</p>	<p>Я, моя родина та мої друзі Особисті дані на сторінці в соціальних мережах; риси характеру; види відносин між людьми у сім'ї, колі друзів, у школі</p> <p>Улюблені речі Особисті речі, матеріали; кольори, відтінки</p> <p>Види помешкань. Опис кімнати</p>	<p>Англійська мова Pronoun and determiner: possessive pronouns (<i>my, our, etc.</i>); independent possessive pronouns (<i>mine, ours, etc.</i>)</p> <p>Reflexive pronouns (<i>myself, themselves, etc.</i>)</p> <p>Relative pronouns <i>who, which, that</i></p> <p>Articles <i>a/an</i> and <i>the</i></p> <p>Quantifiers (<i>all, both, other, another</i>)</p> <p>Noun: possessive 's</p> <p>Countable / uncountable nouns</p> <p>Adverb: comparative and superlative forms of adverbs</p> <p>Clause: relative clauses with <i>that, who, which</i></p> <p>First conditional</p> <p>Conjunction: <i>but, because, and, if, or, so, that, when, where, while</i></p>	<p>Для розвитку комунікативних умінь</p> <p>– Ініціювання та підтримка бесіди, використовуючи відповідну мову для демонстрації розуміння сказаного; прояву нерозуміння сказаного; прохання повторити сказане; прохання про уточнення.</p> <p>– Використання доцільних стратегій для компенсації таких прогалин у мовленні: звернення до співрозмовника з проханням допомоги у веденні бесіди.</p> <p>– Використання невербальних способів спілкування.</p> <p>– Використання відповідних синонімів.</p>
<p>Сприймання письмового тексту Визначає зміст описів подій, почуттів та побажань в особистих листах, листівках для того, щоб регулярно спілкуватися з друзями. Розпізнає зміст стандартної кореспонденції та онлайн дописів зі сфери власних інтересів. Знаходить релевантну інформацію в матеріалі, пов'язаному із повсякденним життям, такому як: листи, брошури</p> <p>Виокремлює важливу інформацію у простих,</p>	<p>Спорт Види спорту, спортивних ігор та змагань; учасники спортивних подій</p> <p>Відпочинок та дозвілля Види дитячих гуртків</p>	<p>Adverb: comparative and superlative forms of adverbs</p> <p>Clause: relative clauses with <i>that, who, which</i></p> <p>First conditional</p> <p>Conjunction: <i>but, because, and, if, or, so, that, when, where, while</i></p>	<p>звернення до співрозмовника з проханням допомоги у веденні бесіди.</p> <p>– Використання невербальних способів спілкування.</p> <p>– Використання відповідних синонімів.</p>

³ Види навчальної діяльності для 7 класу представлено у додатку 3 «Орієнтири для оцінювання. 7 клас» та описано через види мовленнєвої діяльності (сприймання усної інформації, сприймання письмового тексту, усна взаємодія та продукування, письмова/онлайн взаємодія та продукування), маркери та дескриптори для оцінювання.

<p>чітко структурованих рекламних оголошеннях у газетах та журналах, якщо в них не забагато абревіатур. Розпізнає більшість фактичної інформації на знайомі теми, з якою він/ вона, ймовірно, стикається, якщо має достатньо часу для повторного читання. Визначає основний зміст стислих описів на інформаційних дошках (напр., у музейних експозиціях та на виставках). Розпізнає фабулу оповідань, простих новел із чіткою сюжетною лінією, за потреби користуючись словником, якщо мовні засоби належать до сфери повсякденного спілкування.</p>	<p>Їжа Види страв, способи приготування їжі</p> <p>Кіно Жанри фільмів</p> <p>Література літературні жанри</p> <p>Інтернет Сайти та соціальні мережі; користь та шкода інтернету</p>	<p>Modality: <i>must, mustn't, have to, don't have to</i></p> <p>Gerund and Infinitive Verb: Present Continuous Past Simple Future Simple Present Perfect Verb patterns: gerunds and infinitives Present Simple Passive Past Simple Passive</p> <p>Німецька мова Adjektiv Adjektiv als Attribut Satz Konditionalsätze (wenn) und Temporalsätze (als, wenn) Substantiv Deklination: Ausnahmen Verb Hilfsverb werden. Futur I. Zahlwort Bruchzahlen</p>	<p>– Заохочення інших співрозмовників до бесіди; – Ведення бесіди, використовуючи міміку, жестами, зоровий контакт для підтримки вербального спілкування.</p> <p><i>Для розвитку критичного мислення</i></p> <p>– Визначення проблемних моментів у плануванні (наприклад, шкільної поїздки); – Дослідження можливих рішень певної проблеми і те, наскільки ці рішення ефективні.</p>
<p>Використання ефективних стратегій сприймання усної інформації та письмового тексту Визначає з контексту значення окремих невідомих слів та зміст речення в цілому за умови, що обговорювана тема знайома. Робить висновки або прогнози щодо змісту прочитаного тексту із заголовку. Здогадується про значення невідомих слів у письмовому тексті шляхом виявлення їх компонентів.</p>	<p>Україна та країна, мова якої вивчається Шкільна освіта в Україні Олімпійський рух в Україні</p> <p>Школа Шкільні предмети, види навчальної діяльності у школі, способи вивчення іноземних мов</p>	<p>Французська мова Adjectif. Les comparatifs de l'adjectif. Adverbe. Les comparatifs de l'adverbe. Pronom. Les pronoms COD et COI. Les</p>	<p><i>Для розвитку креативності</i></p> <p>– Розігрування ролей в драматичних видах діяльності (розігруванні ситуацій, театралізованих постановках); – Участь ігри чи розігрування ситуацій, заохочуючи однокласників та</p>
<p>Усна взаємодія Вступає без підготовки в розмови на знайомі теми. Підтримує розмову або дискусію, окремі висловлення в яких іноді незрозумілі.</p>			

<p>Висловлює власні погляди й думки та запитує про погляди й думки співрозмовника, обговорюючи теми, що входять до сфери особистих інтересів.</p> <p>Просить співрозмовника/ співрозмовників висловитися щодо подальших дій.</p> <p>Орієнтується в типових ситуаціях або у таких, що незначною мірою виходять за межі стандартних, у крамниці, на пошті.</p> <p>Знаходить і передає просту фактичну інформацію.</p> <p>Запитує, як дістатися певного місця, та розуміє детальні пояснення.</p> <p>Дає пораду щодо простих запитань у межах своєї компетентності.</p>		<p>pronoms <i>en</i> et y</p> <p>Préposition. Les prépositions de temps. La restriction <i>ne...que</i></p> <p>Verbe. Le présent de l'indicatif. Le futur simple. Le futur proche. L'imparfait. Le passé composé.</p>	<p>використовуючи оригінальність та уяву;</p> <p>– Створення публікації (постера, веб-сторінки тощо), користуючись власними творчими ідеями;</p> <p>– Участь у групових навчальних проєктах, висловлюючи власні ідеї.</p>
<p>Письмова взаємодія</p> <p>Пише прості листи та електронні повідомлення фактологічного характеру, наприклад, запитує інформацію, надає її чи просить про підтвердження.</p> <p>Пише прості заявки з обмеженою кількістю уточнювальних деталей.</p> <p>Записує телефонні повідомлення, що складаються з кількох пунктів, якщо співрозмовник диктує їх чітко, з розумінням ставлячись до його/ її рівня володіння мовою.</p>		<p>Іспанська мова</p> <p>Adjetivo La concordancia del adjetivo con sustantivo</p> <p>Adverbio Adjetivo + mente, grados de comparación</p> <p>Oraciones condicionales El I tipo de oraciones condicionales</p> <p>Perífrasis verbales Deber+inf, ponerse a + inf., llegar a + inf., volver a + inf., dejar + inf. Preposición Con, sin, hacia, hasta y su uso</p>	<p><i>Для розвитку навичок співпраці</i></p> <p>– Участь у бесіді, висловлюючи доцільні пропозиції відповідно до теми і контексту бесіди;</p> <p>– Аналіз виконаного завдання щодо того, що зроблено успішно.</p>
<p>Онлайн взаємодія</p> <p>Ініціює, підтримує та завершує прості онлайн дискусії на знайомі теми, хоча подекуди робить паузи під час спілкування в режимі реального часу.</p> <p>Розміщує прості дописи на знайомі теми під</p>		<p>Pronombre Modo Imperativo Afirmativo + Pronombres</p> <p>Los interrogativos</p> <p>Sustantivo Sustantivos compuestos</p>	<p><i>Для розвитку умінь навчитися впродовж життя</i></p> <p>– Використання записника із лексичним матеріалом (паперового чи цифрового).</p> <p>– Розпізнавання та використання ключових граматичних понять і</p>

<p>час онлайн-дискусій, які стосуються сфери особистих інтересів, за можливості завчасно готує текст і використовує онлайн інструменти (напр., словники) для заповнення прогалін у знанні мови та для перевірки правильності написаного.</p> <p>Виконує інструкції і ставить запитання або просить роз'яснення, щоб виконати спільне завдання онлайн.</p>		<p>Verbo Verbos con alternancia vocálica (volver, poder, contar, dormir, volar, encontrar, doler)</p> <p>El uso de los tiempos verbales (aprendidos antes) Modo Imperativo Afirmativo (verbos regulares, irregulares y reflexivos)</p> <p>Voz pasiva (ser + participio pasado)</p>	<p>концепції.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Виконання навчальних проєктів, використовуючи корисні ресурси для навчання (онлайн і в бібліотеці). – Використання навчальних словників (переклад і тлумачний), а також інших додаткових ресурсів для збагачення словникового запасу. – Створення нотаток/записів у ході прослухування/читання текстів. <p><i>Для емоційного розвитку</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Обговорення того, що викликає різні емоції. – Формулювання у ході бесіди відповідного реагування на похвалу і критику. – Обговорення власних емоцій та вибір найкращих стратегій управління емоціями. – Обговорення того, як життєві емоції впливають на емоції, пов'язані з
<p>Використання ефективних стратегій здійснення взаємодії (усної, письмової та онлайн)</p> <p>Ініціює, підтримує та закінчує просту розмову на знайомі теми, пов'язані з особистими інтересами.</p> <p>Використовує власний мовленнєвий досвід та комунікативні стратегії, щоб підтримувати розмову чи дискусію.</p> <p>Запрошує співрозмовника/ співрозмовників до спілкування.</p> <p>Запитує про додаткові деталі та просить роз'яснення у співрозмовників, щоб підтримувати розмову.</p> <p>Просить співрозмовника уточнити, деталізувати щойно висловлену думку.</p>			
<p>Усне висловлювання власних думок, почуттів, ставлення та позиції</p> <p>Описує, використовуючи прості мовні засоби, різноманітні знайомі предмети, що входять до сфери особистих інтересів.</p> <p>Подає просту фактологічну інформацію на знайомі теми, якщо може заздалегідь</p>			

<p>підготуватися. Висловлює власну думку щодо питань, пов'язаних із повсякденним життям, використовуючи прості вирази . Відповідає на уточнювальні запитання, але може попросити повторити, якщо темп мовлення був швидким.</p>			<p>навчанням.</p> <p><i>Для розвитку соціальної відповідальності</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Участь у колективній діяльності школи (наприклад, збір коштів для соціально важливих справ). – Участь у навчальних проєктах, виявляючи повагу до культурного розмаїття, без упереджень чи дискримінаційних поглядів. – Обговорення глобальних проблем (міграція, глобальне потепління, порушення прав людини, пандемії та ін.) – Обговорення того, як особисті звички та поведінка мають вплив на інших та на навколишнє середовище.
<p>Висловлювання своїх думок, почуттів, ставлення та позиції письмово</p> <p>Пише прості, детальні повідомлення на низку знайомих тем, що входять до сфери особистих інтересів. Розповідає про свій досвід, описує почуття і реакції у формі простого зв'язного тексту. Пише дуже короткі доповіді у стандартному спрощеному форматі, використовуючи фотографії та короткі текстові блоки, повідомляє поточну фактичну інформацію й аргументує свої дії.</p>			
<p>Використання ефективних стратегій побудови усного та письмового висловлювань</p> <p>Репетирує та випробовує нові фрази та вирази, ініціюючи зворотний зв'язок. Виправляє помилки у вживанні часових форм, які призводять до непорозумінь, якщо співрозмовник вказує на проблему. Використовує іншу тактику у побудові висловлювання для уникнення непорозумінь.</p>			

Орієнтири для оцінювання

7 клас

Види мовленнєвої діяльності	Маркери для оцінювання	Дескриптори
Сприймання усної інформації	Типові тексти	Бесіди (інформативні чи розповідного характеру), оголошення, інструкції, повідомлення та короткі історії)
	Типовий зміст	Тематика, пов'язана з повсякденними об'єктами чи явищами, потребами та інтересами учнів.
	Параметри мовлення	Говорять зрозуміло в дещо повільному темпі, з повторами для довших за обсягом текстів та візуальною чи контекстною підтримкою
	Рівень мови	Лексичний запас і структури на рівні A2+
	Кількісні показники	120-150 слів за 2 хвилини
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	<p>Розмова про приготування їжі</p> <p>Розмови про пригоди на канікулах</p> <p>Короткі бесіди з запитом інформації щодо місця розташування</p> <p>Розмова про похід в кіно</p> <p>Запрошення до кінотеатру</p> <p>Розмова про пікнік на день народження</p> <p>Розмова про види діяльності у вільний час</p> <p>Обговорення хобі</p> <p>Розмова про різні мови</p> <p>Короткі бесіди про здоров'я, поради</p> <p>Прослуховування оголошень, розмов та інтерв'ю в межах зазначених тематик</p>
Сприймання письмового тексту	Типові тексти	Короткі, друковані чи електронні тексти - статті, інструкції, назви, вивіски, меню, повідомлення, записки, знаки, меню на комп'ютері чи смартфоні, тексти пісень.
	Типовий зміст	Тематика, пов'язана з повсякденними об'єктами чи явищами, потребами та інтересами учнів.

	Рівень мови	Граматичні структури і лексика визначені Програмою на рівні A2+
	Кількісні показники	Від 200 до 250 слів
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Опис власного дому Опис ідеальної школи Читання художніх текстів відповідно до тематики визначеної Програмою
Усна взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Базова взаємодія на відому учням тематику Використовують запас слів, фраз, речень для коротких обмінів інформацією, потребують допомоги для підтримання бесіди на рівні логічного викладу.
	Взаємодія та контекст	Учні 7 класу можуть спілкуватися і взаємодіяти послуговуючись достатнім рядом відомих тем, якщо вчитель чи співрозмовник спілкується повільно і готовий допомогти.
	Параметри мовлення	Учні 7 класу здатні доносити зміст до співрозмовника усвідомлено шляхом коротких обмінів інформацією, спілкуючись на відому тематику. Їм потрібна допомога, якщо спілкування виходить за межі короткої бесіди. Інколи учні зупиняють мовлення для пошуку відповідної лексики, а частіше - для виправлення власних помилок.
	Лексика і граматики	Граматичні структури і лексика визначені Програмою на рівні A2+
	Вимова	Учні 7 класу вимовляють звуки і виявляють риси зв'язного мовлення на рівні змісту та логічного викладу у всіх відомих для рівня A2 словах, фразах, аби чітко донести л сказаного до співрозмовника.
	Стратегії взаємодії	Учні 7 класу коротко обмінюються інформацією, задають відповідні запитання для уточнення інформації у співрозмовника, а також використовують стратегії зворотнього зв'язку.
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Бесіда про погоду Бесіда про перегляд спортивних ігор або змагань Розмови про телешоу Короткі бесіди з запитом інформації щодо місця розташування Розмова про похід в кіно Запрошення до кінотеатру Розмова про пікнік на день народження

		<p>Розмова про види діяльності у вільний час</p> <p>Обговорення хобі</p> <p>Розмова про різні мови</p> <p>Короткі бесіди про здоров'я, поради</p> <p>Бесіди про музику і музичні інструменти</p>
Письмова/Онлайн взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Учні 7 класу здатні за умови ситуативних інструкцій написати короткі фактажі чи художні тексти на знайомі теми, послуговуючись достатнім спектром мови на рівні речень, додаючи відповідні слова та фрази.
	Лексика, граматики	Учні 7 класу використовують лексику, граматику та функції мови на рівні А2+ для донесення змісту відомої їм тематики.
	Кількісні показники	Від 70 до 100 слів
	Типові тексти	Учні здатні писати, друкувати чи набирати електронні тексти таких типів, як блоги, біографії, анкети, прості огляди, прості історії.
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	<p>Написання електронного листа</p> <p>Написання статті</p> <p>Створення власного квесту</p> <p>Написання історії</p> <p>Написання рецептів</p> <p>Написання біографії</p>

Очікувані результати навчання (за видами мовленнєвої діяльності)	Пропонований зміст		Види навчальної діяльності ⁴
	Лексичний інвентар	Граматичний інвентар	
<p>Сприймання усної інформації Розпізнає просту технічну інформацію, зокрема інструкції до побутових приладів. Виконує детальні інструкції. Розпізнає оголошення в аеропортах, на вокзалах, у літаках, автобусах і потягах, якщо мовлення чітке й нормативне, а сторонній шум мінімальний. Визначає основний зміст випусків новин і нескладний матеріал на знайомі теми, записаний на аудіоносій, якщо мовлення чітке й відносно повільне. Розпізнає зміст фільмів, якщо з відеоряду та вчинків героїв можна отримати уявлення про сюжет, а мовлення чітке і просте. Визначає основний зміст телепрограм на знайомі теми, якщо мовлення відносно повільне й чітке.</p>	<p>Я, моя сім'я і друзі Особливі події у житті, стиль життя</p> <p>Покупки. Харчування Види магазинів, покупки, Одяг, якість одягу, бренд, розмір, стиль Особливості здорового харчування</p> <p>Спорт Види спорту, спортивних ігор та змагань; спортивне обладнання, спортивні майданчики</p> <p>Життя у місті Міська інфраструктура Проблеми великих міст (забруднення довкілля, перенаселення, затори)</p>	<p>Англійська мова Pronoun and determiner: possessive pronouns (<i>my, our, etc.</i>); independent possessive pronouns (<i>mine, ours, etc.</i>) Reflexive pronouns (<i>myself, themselves, etc.</i>) Articles <i>a/an</i> and <i>the</i> Quantifiers (<i>some/any, much/many, a lot of, a few/a little</i>) Gerund and Infinitive Noun: possessive 's Countable / uncountable nouns Adjective: comparative and superlative forms of adjectives; <i>not as ... as, order of Adjectives</i> Clause: relative clauses with <i>that, who, which</i>; adverbial clause with <i>where</i> Zero and First conditional</p>	<p><i>Для розвитку комунікативних умінь</i> – Презентація усного повідомлення на задану тематику. – Ініціювання та підтримка бесіди, використовуючи відповідну мову для: демонстрації розуміння сказаного, прояву нерозуміння сказаного, прохання повторити сказане, прохання про уточнення. – Використання доцільних стратегій для компенсації таких прогалин у мовленні: повідомлення про нерозуміння, звернення до співрозмовника з проханням допомоги у веденні бесіди.</p>
<p>Сприймання письмового тексту Визначає зміст описів подій, почуттів та побажань в особистих листах, листівках для того, щоб регулярно спілкуватися з друзями. Виокремлює інформацію про події та особистий досвід із прочитаних простих</p>			

⁴ Види навчальної діяльності для 8 класу представлено у додатку 4 «Орієнтири для оцінювання. 8 клас» та описано через види мовленнєвої діяльності (сприймання усної інформації, сприймання письмового тексту, усна взаємодія та продукування, письмова/онлайн взаємодія та продукування), маркери та дескриптори для оцінювання.

<p>особистих листів, листівок, зокрема електронних, та дописів у мережі Інтернет. Розпізнає зміст стандартної кореспонденції та онлайн дописів зі сфери власних інтересів.</p> <p>Знаходить релевантну інформацію в матеріалі, пов'язаному із повсякденним життям, такому як: листи, брошури</p> <p>Визначає, чи стаття чи коротка анотація відповідають визначеній темі.</p> <p>Виокремлює основний зміст простих статей на знайомі теми</p> <p>Встановлює послідовність виконання чітких, простих інструкцій до побутових приладів, приготування їжі, інструкцій з техніки безпеки (наприклад, інструкцій у громадському транспорті або з використання електроприладів).</p> <p>Знаходить інформацію в щоденнику мандрівника щодо подій, особистого досвіду під час подорожі.</p>	<p>Подорожі Подорож літаком, аеропорт</p> <p>Навколишнє середовище Заходи для збереження та захисту довкілля</p> <p>Мистецтво. Кіно і телебачення Види фільмів та телепрограм Жанри живопису визначні митці</p> <p>Цифрові технології Функції цифрових пристроїв; цифрові додатки</p>	<p>Second conditional Reported commands Reported speech Conjunction: <i>but, because, and, if, or, so, that, when, where, while</i> Modality: Obligation, necessity and advice (<i>must, mustn't, have to, don't have to, should, shouldn't</i>) Probability/deduction (<i>might, could, can't, must</i>) Gerund and Infinitive Verb: Present Simple Present Continuous Past Simple Past Continuous; Present Continuous Future Simple Present Perfect</p>	<p>– Використання в усному/письмовому повідомленні відповідних синонімів.</p> <p>– Створення усного/письмового повідомлення, використовуючи зрозуміле зв'язне мовлення для послідовного викладення пунктів;</p> <p>– Створення усного/письмового повідомлення, використовуючи зрозумілі мовленнєві інструменти, щоб зв'язати речення у мовленнєвий дискурс.</p> <p><i>Для розвитку критичного мислення</i></p>
<p>Використання ефективних стратегій сприймання усної інформації та письмового тексту</p> <p>Визначає з контексту значення окремих невідомих слів та зміст речення в цілому за умови, що обговорювана тема знайома.</p> <p>Робить висновки або прогнози щодо змісту прочитаного тексту із заголовку.</p> <p>Передбачає послідовність подій, ґрунтуючись на прочитаному початку розповіді.</p>	<p>Україна та країна, мова якої вивчається Традиційні страви Національний одяг</p> <p>Робота і наука Види сучасних професій та професійних обов'язків Види експериментів, наукових явищ</p>	<p>Німецька мова Adverb Pronominaladverbien Präposition Präpositionen mit Genitiv: <i>außerhalb, innerhalb, unweit, während, infolge, wegen, trotz</i> Satz Attributsätze (der,</p>	<p>– Порівняння аргументів та думок з різних джерел;</p> <p>– Визначення базової структури аргументу;</p> <p>– Групування фактів та суджень;</p> <p>– Аналіз причин та наслідків проблемних ситуацій;</p>

<p>Здогадується про значення невідомих слів у письмовому тексті шляхом виявлення їх компонентів.</p>		<p>die, das) Temporalsätze (nachdem) Substantiv Eigename Verb Plusquamperfekt</p> <p>Французська мова Adverbe. Les adverbes de lieu. L'hypothèse. Si + présent de l'indicatif Verbe. Le présent de l'indicatif. Le futur proche. Le futur simple. L'imparfait. Le passé composé. Le plus-que-parfait. Le passif. Les formes impersonnelles. Le conditionnel présent.</p> <p>Іспанська мова Adjetivo El uso de "bueno, malo, grande" Las estructuras comparativas "más de, menos de, igual de". Artículo El neutro "lo" Oraciones exclamativas Su uso Perífrasis verbales Soler + inf., poder + inf., seguir/continuar+gerundio, llevar+gerundio, iniciar a</p>	<p>– Дослідження можливих рішень певної проблеми і те, наскільки ці рішення ефективні; – Оцінка сильних та слабких сторін прийнятих рішень.</p> <p><i>Для розвитку креативності</i></p> <p>– Створення ігор чи розігрування ситуацій, використовуючи уяву та власні оригінальні ідеї; – Участь у видах діяльності, що потребують креативного мислення (наприклад, у вправах, які потребують аналізу проблеми з різних сторін). – Створення публікації/медіатексту (наприклад, постера чи веб-сторінки), використовуючи власні творчі ідеї. – Висловлення усного/письмового повідомлення щодо власного ставлення до твору мистецтва (візуальне, аудіальне чи</p>
<p>Усна взаємодія Підтримує розмову або дискусію, окремі висловлення в яких іноді незрозумілі. Висловлює власні погляди й думки та запитує про погляди й думки співрозмовника, обговорюючи теми, що входять до сфери особистих інтересів. Висловлює співрозмовникові свої думки та реакції щодо розв'язання практичних проблем, враховуючи його/ її емоційний стан. Визначає основний зміст сказаного; за потреби повторює частину сказаного співрозмовником, щоб пересвідчитися у взаєморозумінні. Просить співрозмовника/ співрозмовників висловитися щодо подальших дій. Орієнтується в більшості ситуацій, які можуть виникнути під час подорожі: заповнення анкети, замовлення страв тощо; за потреби спілкується з відповідними службовцями. Орієнтується в типових ситуаціях або у таких, що незначною мірою виходять за межі стандартних, у крамниці, на пошті. Просить пояснити різницю між двома або кількома аналогічними товарами у крамниці, щоб обрати один із них, у разі необхідності ставить уточнювальні</p>			

<p>запитання. Знаходить і передає просту фактичну інформацію. Запитує, як дістатися певного місця, та розуміє детальні пояснення . Дає пораду щодо простих запитань у межах своєї компетентності.</p>		<p>+ inf., tener + participio Preposiciones Ante, tras, contra, según. Pronombre Los indeterminados cualquiera, todo, alguno, cada, mismo Con + pronombre personal reflexivo Sustantivo El plural de los sustantivos compuestos Verbo Verbos con alternancia vocálica en Presente (seguir, pedir, repetir) Pretérito Perfecto Simple, Pretérito Imperfecto y su uso Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo y su uso</p>	<p>літературне). <i>Для розвитку навичок співпраці</i> – Ведення бесіди, висловлюючи пропозиції відповідно до теми і контексту бесіди; – Підтримка бесіди шляхом: пояснення, уточнення чи надання прикладу; мотивування інших; формулювання уточнювальних питань; спонукання інших учасників групи висловлювати власну думку протягом роботи над завданням. – Аналіз та оцінка різних точок зору на тему обговорення. – Створення переліку ідей, що допоможуть дійти згоди в групі та завершити виконання завдання. <i>Для розвитку умінь навчитися впродовж життя</i> – Використання записника</p>
<p>Письмова взаємодія Пише особисті листи, досить детально описує власний досвід, почуття та події. Пише прості заявки з обмеженою кількістю уточнювальних деталей. Пише записки, що передають нагальну інформацію друзям, працівникам сфери обслуговування, вчителям та іншим особам, з якими стикається в повсякденному житті, у доступній формі пояснюючи те, що вважає важливим. Записує телефонні повідомлення, що складаються з кількох пунктів, якщо співрозмовник диктує їх чітко, з розумінням ставлячись до його/ її рівня володіння мовою.</p>			
<p>Онлайн взаємодія Розміщує прості дописи на знайомі теми під час онлайн-дискусій, які стосуються сфери особистих інтересів, за можливості завчасно готує текст і використовує онлайн інструменти (напр., словники) для заповнення прогалин у знанні мови та для перевірки правильності написаного. Розміщує дописи в мережі Інтернет про</p>			

<p>особистий досвід, почуття й події та детально відповідає на коментарі, хоча іноді відчуває труднощі у формулюванні висловлень.</p> <p>Співпрацює онлайн та здійснює обмін, який вимагає простого роз'яснення важливих деталей, зокрема реєструється на навчальний курс, екскурсію, захід.</p> <p>Взаємодіє онлайн з партнером або невеликою групою, яка працює над проектом, за наявності засобів візуалізації (зображення, статистичні дані, графіки), які ілюструють пов'язані з завданням поняття.</p>			<p>із лексичним інвентарем (паперовий чи онлайн), який допоможе їм у навчанні.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Створення записів/нотаток під час прослухування/читання текстів. – Визначення корисних ресурсів для навчання (онлайн і в бібліотеці). – Використання навчальних словників (перекладні/тлумачні), а також інших додаткових ресурсів для збагачення словникового запасу. – Визначення власних сильних та слабких сторін у навчанні. – Використання стратегій та техніки вдосконалення навчання (наприклад, графічних організаторів). – Висловлення власної думки, уникаючи плагіату. <p><i>Для емоційного розвитку</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Вибір та опис стратегії для вирішення складних ситуацій.
<p>Використання ефективних стратегій здійснення взаємодії (усної, письмової та онлайн)</p> <p>Долучається (за потреби) до дискусії на теми, пов'язані із повсякденним життям, використовуючи відповідні мовленнєві засоби.</p> <p>Використовує власний мовленнєвий досвід та комунікативні стратегії, щоб підтримувати розмову чи дискусію.</p> <p>Узагальнює основну думку, висловлену в дискусії .</p> <p>Повторює частину висловленого співрозмовником/ співрозмовниками, щоб підтвердити взаєморозуміння та допомогти дотримуватися послідовності розмови.</p> <p>Запрошує співрозмовника/ співрозмовників до спілкування.</p> <p>Запитує про додаткові деталі та просить</p>			

<p>роз'яснення у співрозмовників, щоб підтримувати розмову. Просить співрозмовника уточнити, деталізувати щойно висловлену думку.</p>			<p>– Обговорення того, як їхні життєві емоції впливають на емоції, пов'язані з навчанням.</p> <p><i>Для розвитку соціальної відповідальності</i></p> <p>– Участь у вирішенні колективних справ і відповідальності у школі.</p> <p>– Участь у колективній діяльності школи чи громади.</p> <p>– Презентація усного повідомлення, виявляючи впевненість у публічному мовленні (наприклад, під час презентації проекту).</p> <p>– Обговорення глобальних проблем (міграція, глобальне потепління, порушення прав людини, пандемії та ін.).</p> <p>– Обговорення важливості міжнародного співробітництва.</p> <p>– Обговорення того, як особисті звички та поведінка мають вплив на інших та на навколишнє середовище.</p>
<p>Усне висловлювання власних думок, почуттів, ставлення та позиції Описує, використовуючи прості мовні засоби, різноманітні знайомі предмети, що входять до сфери особистих інтересів. Передає зміст книги або фільму і повідомляє про свої ставлення та почуття. Стисло аргументує та пояснює власні думки, плани, дії. Схвалює чи не схвалює дії іншої особи та аргументує свою думку.</p>			
<p>Висловлювання своїх думок, почуттів, ставлення та позиції письмово Пише прості, детальні повідомлення на низку знайомих тем, що входять до сфери особистих інтересів. Розповідає про свій досвід, описує почуття і реакції у формі простого зв'язного тексту. Пише дуже короткі доповіді у стандартному спрощеному форматі, використовуючи фотографії та короткі текстові блоки, повідомляє поточну фактичну інформацію й аргументує свої дії.</p>			
<p>Використання ефективних стратегій побудови усного та письмового висловлювань</p>			

<p>Репетирує та випробовує нові фрази та вирази, ініціюючи зворотний зв'язок. Характеризує предмет чи явище, для точного визначення якого не може пригадати слова. Передає значення слова за допомогою іншого, яке означає щось подібне. Виправляє помилки у вживанні часових форм, які призводять до непорозумінь, якщо співрозмовник вказує на проблему. Використовує іншу тактику у побудові висловлювання для уникнення непорозумінь.</p>			<p>– Створення усного/письмового висловлення про базові фінансові процеси та пов'язану з цим відповідальність.</p>
---	--	--	--

Додаток 4

Орієнтири для оцінювання
8 клас

Види мовленнєвої діяльності	Маркери для оцінювання	Дескриптори
Сприймання усної інформації	Типові тексти	Бесіди та монологічне мовлення (неформального та розповідного характеру), включно з оголошеннями, дискусіями, повідомленнями та історіями.
	Типовий зміст	Тематика пов'язана із життєвими потребами та інтересами учнів. Фокус на фактах, прямо висловлюваних почуттях і думках.
	Параметри мовлення	Чітке мовлення, дещо уповільнений темп, відомий учням акцент. Повтори для довших текстів та візуальна підтримка чи візуальний контекст.
	Рівень мови	Граматичні структури і лексика визначені Програмою на рівні A2+/B1
	Кількісні показники	150-200 слів за 3 хвилини
	Орієнтовні зразки	Прослуховування радіопрограм

	типових завдань для контролю та оцінювання	Прослуховування інтерв'ю Прослуховування подкастів
Сприймання письмового тексту	Типові тексти	Короткі тексти (інформативні чи наративні) включно із статтями, інструкціями, повідомленнями, записками, текстами пісень, історіями та вебсторінками.
	Типовий зміст	Тематика пов'язана із життєвими, інтересами і потребами учнів. Фокус на фактах, прямо висловлюваних почуттях і думках.
	Рівень мови	Граматичні структури і лексика визначені Програмою на рівні A2+/ B1
	Кількісні показники	250-300 слів
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Розповіді про людей та події Опис фотографії Читання текстів різних жанрів
Усна взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Незалежне спілкування на відому учням тематику.
	Взаємодія та контекст	Учні 8 класу можуть говорити та спілкуватись вільно у відомих мовленнєвих ситуаціях.
	Лексика і граматики	Граматичні структури і лексика визначені Програмою на рівні A2+/B1
	Вимова	Учні 8 класу вимовляють звуки та послуговуються засобами зв'язного мовлення на рівні фраз та реченнях на знайому тематику.
	Стратегії взаємодії	Учні 8 класу ведуть змістовні бесіди, здатні перефразувати, відповідно і гнучко реагують на неочікувані коментарі від співрозмовників. Можуть модифікувати своє мовлення в певних рамках так, щоб компенсувати прогалини у граматичних та лексичних знаннях.
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Розмова про життя в минулому, опис подій минулого Дискусія з вираженням погодження і непогодження Розповідь про себе Усне висловлення пропозицій Бесіди, короткі діалоги в межах зазначених тематик Обговорення власного емоційного стану та емоційних станів співрозмовників Дискусії, обговорення та досягнення згоди Розповіді про людей та події

		Обговорення проблем та пошук варіантів рішення
Письмова/Онлайн взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Незалежне письмове спілкування на вузький спектр повсякденних жанрів та стилів на звичні теми. Використовують запас слів, фраз, смислів у неформальному стилі та деякі формальні стилі вже знайомі. Ідею доносять досить зрозуміло.
	Лексика, граматики	Грамматичні структури і лексика визначені Програмою на рівні A2+/ B1. Учні 8 класу здатні контролювати точність використання граматики, лексики і функціональної мови відповідно до вимог завдання, однак часто можуть виникати неточності.
	Кількісні показники	50-70 (формальний стиль) 200-300 (неформальний стиль)
	Типові тексти	Учні 8 класу можуть створювати слайди для підтримки презентацій чи виступів, писати прості звіти (реферати), розповіді, огляди, особисті листи та короткі офіційні листи.
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Створення онлайн профілю Написання неформального листа Написання історії Написання статті Написання біографії Написання огляду електронної книги

Очікувані результати навчання (за видами мовленнєвої діяльності)	Пропонований зміст		Види навчальної діяльності ⁵
	Лексичний інвентар	Граматичний інвентар	
<p>Сприймання усної інформації Співвідносить інформацію, сприйняту на слух, під час простої, добре структурованої презентації із слайдами, конкретними прикладами або діаграмами, розуміючи пояснення до неї. Розпізнає оголошення в аеропортах, на вокзалах, у літаках, автобусах і потягах, якщо мовлення чітке й нормативне, а сторонній шум мінімальний. Визначає основний зміст випусків новин і нескладний матеріал на знайомі теми, записаний на аудіоносій, якщо мовлення чітке й відносно повільне.. Розпізнає зміст фільмів, якщо з відеоряду та вчинків героїв можна отримати уявлення про сюжет, а мовлення чітке і просте. Визначає основний зміст телепрограм на знайомі теми, якщо мовлення відносно повільне й чітке.</p>	<p>Я та мої друзі. Захоплення Риси характеру, настроїв та емоційний стан Види рукоділля</p> <p>Здоров'я. Спорт Здоровий спосіб життя, види надання першої допомоги, склад медичної аптечки</p> <p>Продукти харчування Способи приготування їжі Відомі спортсмени, види фізичних тренувань</p>	<p>Англійська мова Pronoun and determiner: Articles <i>a/an</i> and <i>the</i> with definite things/people, unique objects and proper nouns; Quantifiers (<i>some/any, much/many, a lot of, plenty of, several</i>)</p> <p>Adjective: comparative and superlative forms of adjectives; <i>not as ... as;</i> extreme adjectives (<i>exhausted, freezing, terrible, etc.</i>)</p> <p>Adverb: time adverbs (<i>first, next, then, later, suddenly, finally</i>); extreme adverbs (<i>absolutely, really</i>); quantifiers (<i>enough, too?</i>)</p>	<p><i>Для розвитку комунікативних умінь</i> – Презентація попередньо підготовлений усних повідомлень. – Ініціювання та підтримка бесіди, адаптуючи мовлення відповідно до співрозмовника як усно, так і письмово (відчувають різницю у зверненні до друга чи до незнайомої людини); демонструючи розуміння щодо того, які теми доцільні для розмови відповідно до різних дискурсів. – Ініціювання та підтримка бесіди, використовуючи відповідну мову для: демонстрації розуміння сказаного, прояву нерозуміння сказаного, прохання повторити сказане, перевірки власне розуміння мовлення, перевірки розуміння свого мовлення іншими; – Моделювання бесіди,</p>
<p>Сприймання письмового тексту Виокремлює інформацію про події та особистий досвід із прочитаних простих особистих листів, листівок, зокрема</p>	<p>Спілкування Культура спілкування, види</p>		

⁵ Види навчальної діяльності для 9 класу представлено у додатку 5 «Орієнтири для оцінювання. 9 клас» та описано через види мовленнєвої діяльності (сприймання усної інформації, сприймання письмового тексту, усна взаємодія та продукування, письмова/онлайн взаємодія та продукування), маркери та дескриптори для оцінювання.

<p>електронних, та дописів у мережі Інтернет</p> <p>Розпізнає зміст стандартної кореспонденції та онлайн дописів зі сфери власних інтересів</p> <p>Знаходить релевантну інформацію в матеріалі, пов'язаному із повсякденним життям, такому як: листи, брошури</p> <p>Добирає важливу інформацію на упаковках про приготування їжі та вживання лікарських засобів.</p> <p>Визначає, чи стаття чи коротка анотація відповідають визначеній темі.</p> <p>Розпізнає більшість фактичної інформації на знайомі теми, з якою він/вона, ймовірно, стикається, якщо має достатньо часу для повторного читання.</p> <p>Встановлює послідовність виконання чітких, простих інструкцій до побутових приладів, приготування їжі, інструкцій з техніки безпеки</p> <p>Розпізнає докладний опис місць, подій, почуттів і планів у прочитаних оповіданнях, путівниках і журнальних статтях, якщо мовні засоби часто вживані у повсякденному спілкуванні.</p> <p>Розпізнає фабулу оповідань, простих новел із чіткою сюжетною лінією, за потреби користуючись словником, якщо мовні засоби належать до сфери повсякденного спілкування.</p>	<p>онлайн спілкування</p> <p>Досягнення, мрії; види суспільно корисної праці</p> <p>Покупки</p> <p>Види магазинів, покупок, операцій з грошима</p> <p>Погода</p> <p>Екстремальні погодні умови у різних країнах світу</p> <p>Мистецтво</p> <p>Музичні твори, музичні події</p> <p>Види будівель та їх особливості</p> <p>Створення фільмів, жанри фільмів, популярні фільми</p> <p>Сучасні технології.</p> <p>Інтернет</p> <p>Соціальні мережі, додатки у смартфоні</p> <p>Новітні винаходи</p>	<p>very, not ... enough); modifiers <i>fairly, pretty, quite, reasonably</i></p> <p>Clause: defining relative clauses with <i>that, who, which, where</i> and non-defining relative clauses with <i>who, which, whose</i>; clauses of purpose (<i>so that, in order to</i>), reason (<i>because, as</i>) and contrast (<i>although, whereas, while</i>)</p> <p>Zero and First conditional</p> <p>Second conditional</p> <p>Third conditional</p> <p>Reported questions</p> <p>Reported speech</p> <p>reporting verbs</p> <p>Conjunction: <i>but, because, and, if, unless, because of, despite,</i></p> <p>Modality:</p> <p>Obligation, necessity and advice (<i>must, mustn't, have to, don't have to, should, shouldn't, ought to, need</i>)</p>	<p>використовуючи прості техніки для початку, ведення і завершення розмови різної тривалості.</p> <p>– Підтримка бесіди, використовуючи доцільні стратегії для компенсації таких прогалин у мовленні:</p> <p>звернення до співрозмовника з проханням допомоги у веденні бесіди, використовують невербальні способи спілкування.</p> <p>– Перефразування сказаного іншими людьми для допомоги під час спілкування.</p> <p>– Підтримка бесіди, використовуючи відповідні стратегії для розвитку розмови (прояв інтересу, відповідної реакції та коментарів щодо сказаного партнером, ставлять уточнювальні питання).</p> <p>– Продукування та презентація усного висловлення на задану тематику, використовуючи зрозуміле зв'язне мовлення для послідовного викладення пунктів та відповідні мовленнєві інструменти, щоб зв'язати речення у мовленнєвий дискурс.</p> <p>– Написання власного висловлення</p>
<p>Використання ефективних стратегій</p>			

<p>сприймання усної інформації та письмового тексту Співвідносить зміст розділу тексту із змістом тексту в цілому, використовує структуру та різні засоби зв'язності тексту, щоб краще зрозуміти аргументацію. Визначає з контексту значення окремих невідомих слів та зміст речення в цілому за умови, що обговорювана тема знайома. Робить висновки або прогнози щодо змісту прочитаного тексту із заголовку. Передбачає послідовність подій, ґрунтуючись на прочитаному початку розповіді. Дотримується лінії аргументації або послідовності подій у розповіді, враховуючи засоби зв'язності тексту. Здогадується про значення невідомих слів у письмовому тексті шляхом виявлення їх компонентів.</p>	<p>Навколишнє середовище Екологічні проблеми та шляхи їх подолання</p> <p>Подорожі. Місто і село Самостійне подорожування Переваги та недоліки життя у місті та селі</p> <p>Україна та країни, мова якої вивчається Підлітки та їхні уподобання</p>	<p><i>to, needn't)</i> Verb: Past Simple; used to Past Continuous Present Continuous <i>be going to and will</i> for future Future Continuous Present Perfect vs. Past Simple Past Perfect Verb patterns: gerunds Verbs <i>let</i> and <i>make</i> Present Simple and Past Simple passive <i>have something done</i></p> <p>Німецька мова Pronomen Systematisierung Satz Lokalsätze mit <i>wo</i>, <i>wohin</i>, <i>woher</i>. Substantiv, Artikel Systematisierung Verb Präsens und Präteritum Passiv Infinitivkonstruktionen <i>statt ... zu und ohne ... zu</i> Zahlwort Systematisierung</p>	<p>на задану тематику.</p> <p>Для розвитку критичного мислення</p> <ul style="list-style-type: none"> – Порівняння аргументів та думок з різних джерел. – Групування фактів та думок. – Виокремлення докази та аргументів і визначення їх надійності. – Ідентифікування здогадки в аргументах. – Складання переліку аргументів для підтвердження правдоподібності інформації. – Аналіз причин та наслідків проблемних ситуацій. – Дослідження можливих рішень певної проблеми і того, наскільки ці рішення ефективні. <p>Для розвитку креативності</p> <ul style="list-style-type: none"> – Створення ігор чи розігрування ситуацій, використовуючи уяву та оригінальні ідеї. – Створення гіпотетичних ситуацій та спонукання інших до такої діяльності. – Моделювання усного/письмового висловлення у вигляді оригінальної історії з і без
<p>Усна взаємодія Підтримує розмову або дискусію, окремі висловлення в яких іноді незрозумілі. Висловлює власні погляди й думки та запитує про погляди й думки співрозмовника, обговорюючи теми, що входять до сфери особистих інтересів. Висловлює співрозмовникові свої думки та реакції щодо розв'язання практичних проблем, враховуючи його/ її емоційний</p>			

<p>стан.</p> <p>Визначає основний зміст сказаного; за потреби повторює частину сказаного співрозмовником, щоб пересвідчитися у взаєморозумінні.</p> <p>Висловлює припущення щодо можливого вирішення питання, наводячи короткі аргументи та пояснення.</p> <p>Просить співрозмовника/співрозмовників висловитися щодо подальших дій.</p> <p>Орієнтується в більшості ситуацій, які можуть виникнути під час подорожі: заповнення анкети, замовлення страв тощо; за потреби спілкується з відповідними службовцями.</p> <p>Орієнтується в типових ситуаціях або у таких, що незначною мірою виходять за межі стандартних, у крамниці, на пошті.</p> <p>Просить пояснити різницю між двома або кількома аналогічними товарами у крамниці, щоб обрати один із них, у разі необхідності ставить уточнювальні запитання.</p> <p>Дає пораду щодо простих запитань у межах своєї компетентності.</p>		<p>Французська мова</p> <p>Pronom. Les pronoms relatifs simples et composés.</p> <p>La condition. Si + passé composé / présent ou futur ou impératif</p> <p>L'hypothèse. Si + imparfait / conditionnel présent.</p> <p>Le regret. Si + plus-que-parfait/conditionnel présent ou passé.</p> <p>Verbe. Le futur simple (la formation irrégulière). Le futur proche. Le futur dans le passé. Le passé composé. L'imparfait. Le plus-que-parfait. La forme passive. La concordance des temps de l'indicatif. Le conditionnel présent.</p> <p>Іспанська мова</p> <p>Artículo El uso del artículo definido e indefinido, la ausencia del artículo</p> <p>Locuciones prepositivas Gracias a, a pesar de, a partir de, en</p>	<p>використання прикладів чи підказок.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Створення медіатексту (наприклад, постера чи веб-сторінки), користуючись власними творчими ідеями. – Створення усного/письмового повідомлення за заголовком/початком. – Створення усного/письмового повідомлення, висловлюючи власне ставлення до твору мистецтва (візуальне, аудіальне чи літературне). – Перетворення власних оригінальних ідей в усні/письмові повідомлення. <p><i>Для розвитку навичок співпраці</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Створення переліку пропозиції відповідно до теми і контексту бесіди. – Участь у груповій роботі, спонукаючи інших учасників групи висловлювати власну думку протягом роботи над завданням. – Створення переліку нових ідей щодо виконання завдання на основі попередніх знань і досвіду. – Слухання усного повідомлення, представленими співрозмовником.
<p>Письмова взаємодія</p> <p>Пише особисті листи, досить детально описує власний досвід, почуття та події.</p> <p>Пише записки, що передають нагальну інформацію друзям, працівникам сфери обслуговування, вчителям та іншим</p>			

<p>особам, з якими стикається в повсякденному житті, у доступній формі пояснюючи те, що вважає важливим. Записує телефонні повідомлення, що складаються з кількох пунктів, якщо співрозмовник диктує їх чітко, з розумінням ставлячись до його/ її рівня володіння мовою.</p>		<p>cuanto a, por culpa de Perífrasis verbales Ir + gerundio, andar + gerundio, quedar + gerundio Pronombres personales Caso dativo y acusativo Sustantivo Los sustantivos que se usan sólo en plural Verbo Los verbos gustar, apetecer, encantar, divertir, importar en Presente de Indicativo Condicional Simple (verbos regulares e irregulares) Concordancia de los tiempos en Modo Indicativo Presente de Subjuntivo (y su uso) Imperativo negativo (verbos regulares e irregulares) Verbo Verbos con alternancia vocálica en Presente (seguir, pedir, repetir) Pretérito Perfecto Simple, Pretérito Imperfecto y su</p>	<p>– Створення навчального проекту, покроково плануючи етапи виконання завдання; визначаючи необхідні для завдання ролі учасників; враховуючи можливості інших учасників групи. – Аналіз та оцінювання виконаного проекту.</p> <p><i>Для розвитку умінь навчатися впродовж життя</i></p> <p>– Створення «карти» усного/письмового повідомлення, використовуючи графічні організатори . – Використання записника із лексичним інвентарем (паперового чи цифрового). – Створення записів для створення усних\письмових повідомлень. – Складання плану усного/письмового повідомлення для фокусування на тих чи інших ключових умінях. – Розпізнавання та використання ключових граматичних понять і концепцій. – Розпізнавання та використання ключових фонологічних термінів та концепцій (довжину голосних,</p>
<p>Онлайн взаємодія Розміщує прості дописи на знайомі теми під час онлайн-дискусій, які стосуються сфери особистих інтересів, за можливості завчасно готує текст і використовує онлайн інструменти (напр., словники) для заповнення прогалін у знанні мови та для перевірки правильності написаного. Розміщує дописи в мережі Інтернет про особистий досвід, почуття й події та детально відповідає на коментарі, хоча іноді відчуває труднощі у формулюванні висловлень. Співпрацює онлайн та здійснює обмін, який вимагає простого роз'яснення важливих деталей, зокрема реєструється на навчальний курс, екскурсію, захід. Взаємодіє онлайн з партнером або невеликою групою, яка працює над проектом, за наявності засобів візуалізації (зображення, статистичні дані, графіки), які ілюструють пов'язані з завданням поняття.</p>			

<p>Використання ефективних стратегій здійснення взаємодії (усної, письмової та онлайн)</p> <p>Долучається (за потреби) до дискусії на теми, пов'язані із повсякденним життям, використовуючи відповідні мовленнєві засоби.</p> <p>Використовує власний мовленнєвий досвід та комунікативні стратегії, щоб підтримувати розмову чи дискусію.</p> <p>Узагальнює основну думку, висловлену в дискусії.</p> <p>Повторює частину висловленого співрозмовником/ співрозмовниками, щоб підтвердити взаєморозуміння та допомогти дотримуватися послідовності розмови.</p> <p>Запрошує співрозмовника/ співрозмовників до спілкування.</p> <p>Запитує про додаткові деталі та просить роз'яснення у співрозмовників, щоб підтримувати розмову.</p> <p>Просить співрозмовника уточнити, деталізувати щойно висловлену думку.</p>		<p>uso Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo y su uso</p>	<p>наголос).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Розпізнавання та використання фонематичних символів (транскрипції). – Визначення значення невідомого слова, використовуючи мовний контекст. – Ідентифікування корисних ресурсів для навчання (онлайн і в бібліотеці). – Використання навчальних словників (для перекладу і тлумачний), а також інших додаткових ресурсів для збагачення словникового запасу. – Планування шляхів вдосконалення умінь і знань з предмету, визначаючи, що можна було б покращити. – Висловлення власної думки на задану тематику, уникаючи плагіату. – Створення усних/письмових повідомлень, використовуючи усі доступні ресурси (вчителя, бібліотеку, інтернет та ін.). <p><i>Для емоційного розвитку</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Опис спектру різних емоцій. – Опис та використання стратегій вирішення складних ситуацій.
<p>Усне висловлювання власних думок, почуттів, ставлення та позиції</p> <p>Досить вільно описує один із багатьох предметів, що належать до кола його/ її інтересів, упорядковуючи свій опис у лінійну послідовність.</p> <p>Досить вільно продукує у формі лінійної послідовності прості розповіді, історії</p>			

<p>або описи. Детально розповідає про власний досвід, описує власні почуття та враження. Передає зміст книги або фільму і повідомляє про свої ставлення та почуття. Стисло аргументує та пояснює власні думки, плани, дії. Схвалює чи не схвалює дії іншої особи та аргументує свою думку. Робить достатньо чітку, коротку, підготовлену презентацію на знайому тему зі сфери своїх інтересів, досить чітко пояснює основні моменти.</p>			<ul style="list-style-type: none"> – Обговорення власних емоцій та вибір найкращих стратегії управління емоціями. – Складання переліку аргументів для конструктивного ведення переговорів. – Обговорення того, як їхні життєві емоції впливають на емоції, пов’язані з навчанням. <p><i>Для розвитку соціальної відповідальності</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Обговорення видів соціальної активності (волонтерство, благодійність, влада, престиж, бідність тощо). – Обговорення прав та обов’язків індивіда в суспільстві на локальному та національному рівнях. – Участь у визначенні колективних прав і відповідальності у школі (наприклад, правила класу). – Презентація навчального проекту, виявляючи впевненість у публічному мовленні. – Ініціювання та підтримка бесіди, приймаючи інших та демонструючи повагу до культурного розмаїття, без упереджень чи дискримінаційних
<p>Висловлювання своїх думок, почуттів, ставлення та позиції письмово</p> <p>Пише прості, детальні повідомлення на низку знайомих тем, що входять до сфери особистих інтересів. Розповідає про свій досвід, описує почуття і реакції у формі простого зв’язного тексту. Пише дуже короткі доповіді у стандартному спрощеному форматі, використовуючи фотографії та короткі текстові блоки, повідомляє поточну фактичну інформацію й аргументує свої дії.</p>			
<p>Використання ефективних стратегій побудови усного та письмового висловлювань</p>			

<p>Характеризує предмет чи явище, для точного визначення якого не може пригадати слова.</p> <p>Передає значення слова за допомогою іншого, яке означає щось подібне.</p> <p>Виправляє помилки у вживанні часових форм, які призводять до непорозумінь, якщо співрозмовник вказує на проблему.</p> <p>Використовує іншу тактику у побудові висловлювання для уникнення непорозумінь.</p>			<p>поглядів.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Обговорення впливу різних культур на власне життя. – Обговорення глобальних проблем (бідність, міграція, глобальне потепління, порушення прав людини, пандемії тощо). – Складання переліку національних та міжнародних організацій, які борються з глобальними проблемами. – Обговорюють важливість міжнародного співробітництва. – Обговорення того, як особисті звички та поведінка мають вплив на інших та на навколишнє середовище. – Обговорення базових фінансових процесів та пов'язану з цим відповідальність.
---	--	--	--

Орієнтири для оцінювання

9 клас

Види мовленнєвої діяльності	Маркери для оцінювання	Дескриптори
Сприймання усної інформації	Типові тексти	Бесіди та монологічне мовлення(неформального та розповідного характеру, включно з оголошеннями, дискусіями, повідомленнями та історіями.
	Типовий зміст	Тематика пов'язана з життєвими потребами та інтересами учнів.
	Вимова	Чітке мовлення, дещо уповільнений темп.
	Лексика та граматики	Граматичні структури і лексика визначені Програмою на рівні A2+/B1
	Кількісні показники	200-250 слів за 4 хвилини
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Прослуховування та здійснення відеодзвінків Прослуховування оголошень рейсів у аеропорті Прослуховування інтерв'ю та розповідей в межах тем, що вивчаються
Сприймання письмового тексту	Типові тексти	Короткі тексти, статті, інструкції, повідомлення, записки, тексти пісень, історії.
	Типовий зміст	Тематика пов'язана із життєвими інтересами і потребами.
	Лексика та граматики	Граматичні структури і лексика визначені Програмою на рівні A2+/B1
	Кількісні показники	300-350 слів
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Опис фото Тексти про улюблені фільми Тексти про приготування їжі Тексти на тему дикої природи
Усна взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Незалежне спілкування на відому учням тематику.
	Взаємодія та контекст	Учні 9 класу можуть говорити та спілкуватись вільно у відомих мовленнєвих ситуаціях. Учні 9 класу можуть передавати зміст з достатньою ясністю в неформальному та частково у формальному стилі спілкування в ряді відомих учням тем, використовуючи запас слів, фраз і смислів. Вони можуть розпочинати спілкування без підготовки та без підтримки (вчителя/співрозмовника/візуальних матеріалів) на знайомі теми

	Стратегії взаємодії	Учні 9 класу ведуть змістовні бесіди, здатні перефразувати, відповідно і гнучко реагують на неочікувані коментарі від співрозмовників. Вміють модифікувати своє мовлення, щоб компенсувати прогалини у граматичних та лексичних знаннях.
	Вимова	Учні 9 класу вимовляють звуки та послуговуються засобами зв'язного мовлення на рівні змісту у фразах та реченнях на знайому тематику.
	Лексика і граматики	Учні 9 класу використовують загальноживану лексику і граматику на всі теми до рівня B1 включно.
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Розмова про себе Розмова про подорожі Розмови про минулий досвід Розмови про здоров'я, вибір та обговорення варіантів Опис фото Бесіди про улюблені фільми Бесіди про приготування їжі, обговорення варіантів Обговорення теми дикої природи
Письмова/Онлайн взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Незалежне письмове спілкування повсякденного характеру на звичні теми. Використовують запас слів, фраз, смислів у неформальному стилі та у деяких формальних стилях. Ідею доносять досить зрозуміло. Учні 9 класу можуть описувати події, явища, почуття і висловлювати думки з достатнім рівнем впевненості як у фактологічних, так і вигаданих письмових текстах на ряд знайомих тем, використовуючи хороший запас слів, фраз і смислів. Учні також вміють використовувати неформальне письмо, та формальне відповідно до комунікативної ситуації.
	Лексика та граматики	Учні 9 класу використовують лексику, граматику та функціональну мову на рівні B1 для спілкування на відомому їм тематику. Використовують ряд слів, фраз, смислів у неформальному та відповідно у формальному стилях у письмових завданнях. Здатні контролювати точність використання граматики, лексики і функціональної мови відповідно до вимог завдання, однак деколи можуть виникати неточності.
	Типові тексти	До типів текстів, описаних для попередніх класів, учні 9 класу можуть

		створювати слайди для підтримки презентацій чи виступів, писати, довші розповіді, огляди, стислі перекази.
	Кількісні показники	70-100 слів (формальний стиль), 300-400 слів (неформальний стиль)
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Написання історії Написання статті Написання електронного листа Написання коментарів та відгуків в інтернеті Написання огляду фільму

**Орієнтовні параметри
для оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів⁶**

Уміння	Клас				
	5	6	7	8	9
Сприймання на слух (Аудіювання)	Обсяг прослуханого у запису матеріалу (у межах)				
	2-3 хв	2-3 хв	3-4 хв	3-4 хв	3-4 хв
Зорове сприймання (Читання)	Обсяг одного тексту в словах (у межах)				
	150-200	200-250	250-300	300-350	300-350
Усна взаємодія (Діалог)	Висловлення кожного у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)				
	6	6	7	7	8
Усне продукування (Монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)				
	6-8	8-9	9-10	10-11	11-12
Писемне продукування (Письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)				
	80-90	90-100	100-110	110-130	130-150

⁶ Ці параметри стосуються лише оцінювання і не слугують основними орієнтирами в навчанні.

Прикінцева частина

Основними засобами навчання є підручники, рекомендовані/допущені МОН України до використання у шкільній практиці. Крім них, за дидактичних потреб учитель може долучати до своєї роботи іншу навчальну літературу, електронні засоби та ілюстративні матеріали, які сприяють досягненню визначених цілей. Усі засоби доцільно застосовувати комплексно, забезпечуючи так взаємопов'язане і паралельне навчання усіх видів мовленнєвої діяльності. Для цього використовується відповідна система вправ і завдань, яка забезпечує збалансоване формування в учнів навичок і умінь в усному (аудіювання, говоріння) та писемному (читання, письмо) мовленні. Відповідно до комунікативного та діяльнісного підходів, значну увагу доцільно приділити використанню інтерактивних видів мовленнєвої діяльності (моделювання навчально-мовленнєвих ситуацій, рольові ігри, проектна робота тощо), потенційні можливості яких допоможуть якомога краще наблизити процес навчання іншомовного спілкування до реальних умов життєдіяльності в сучасному світовому просторі.

Тексти для читання та аудіювання варто будувати на автентичному мовному матеріалі та містити актуальну тематичну інформацію, що послужить підґрунтям для організації іншомовного спілкування в усному та писемному мовленні.

Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів є уміння, визначені в межах кожної компетентності. Їх детальні характеристики окреслено дескрипторами. Для кожного класу представлено показники сформованості умінь відповідно до видів мовленнєвої діяльності, які є орієнтирами для роботи вчителя.

Оскільки вивчення іноземних мов носить інтегрований характер, то звертаємо увагу, що вищезазначений матеріал в тому чи іншому вигляді може застосовуватися упродовж усього періоду навчання. Теми комунікативних ситуацій можуть інтегруватися та послідовність їх викладання визначається педагогом.